

Til DUS' forretningsudvalg

Den 21. november 2018

Referat af møde i Danske Underviserorganisationers Samråd

Torsdag den 8. november 2018 kl. 9.00-12.00

Lokale 411, Vandkunsten 12, 1467 København K

Dagsorden

1. Meddelelser
2. Temadrøftelse: DUS' engagement i det internationale arbejde
3. Budget og kontingent for 2019
4. Opfølgning på temamødet med LO og DA den 26. oktober
5. Eventuelt

Deltagere: Dorte Lange, Danmarks Lærerforening
Annette Nordstrøm Hansen, Gymnasieskolernes Lærerforening
Hanne Pontoppidan, Uddannelsesforbundet
Morten Bay, Uddannelsesforbundet
Tommy Dalegaard Madsen, DM

Afbud: Anders Bondo Christensen, formand, Danmarks Lærerforening
Camilla Gregersen, formand, Dansk Magisterforening
Uffe Rostrup, formand, Frie Skolers Lærerforening
Monica Lendal Jørgensen, næstformand, Frie Skolers Lærerforening
Elisa Rimpler, formand, BUPL

Fra organisationernes sekretariater deltog:

Åse Bonde, Danmarks Lærerforening, under dagsordenens punkt 2
Kristina Aaltonen, DLI, under dagsordenens punkt 2
Rasmus Møller, DUS' sekretariat
Bo Holmsgaard, DUS' sekretariat

Punkt 1 Meddelelser

Vedlagt

Bilag 1: Referat af møde i DLI den 18. juni 2018

Sekretariatet orienterede på mødet om, at den planlagte nationale konference den 19. november som opfølging på ISTP aflyses på grund af afbud fra oplægsholder.

Undervisningsministeriet arbejder på at finde en ny dato i januar 2019. DUS orienteres, når der foreligger en endelig dato for konferencen.

Punkt 2 Temadrøftelse: DUS' engagement i det internationale arbejde

Vedlagt

Bilag 1: Formålsparagraffer for NLS, ETUCE, EI og TUAC

Bilag 2: Oversigt over relationen mellem DUS-organisationer og internationale faglige organisationer

Bilag 3: DLI's prioriteter 2018-2019

Bilag 4: ETUCE's toolkit til effektiv påvirkning af det europæiske semester (omdelt på mødet)

Bilag 5: DLI's input til Europa-Kommissionens Landerapport for Danmark 2018 (omdelt på mødet)

Sammenfatning

Forretningsudvalget drøfter på mødet det politiske engagement i det internationale arbejde.

Indstilling

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at forretningsudvalget drøfter organisationernes politiske engagement i det internationale arbejde.

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget har på mødet den 8. november 2018 en temadrøftelse af det politiske engagement i det internationale arbejde.

Arbejdsudvalget lægger op til følgende fokuspunkter i drøftelsen på mødet:

1. NLS

Hvordan kan organisationerne få arbejdet i NLS (sektorer og forretningsudvalgt) til at blive mere nærværende?

2. ETUCE.

Dorte Lange orienterer om arbejdet i ETUCE og hendes oplevelse af udbyttet.

3. Skillelinjerne mellem DUS og DLI

Hvilke skillelinjer skal der være imellem DUS og DLI ifst. det internationale arbejde?

Baggrund

Som samarbejdsorgan for de danske underviserorganisationer har DUS ikke en formel repræsentation i det internationale arbejde i bl.a. EI, ETUCE, NLS mv. Her er de danske underviserorganisationer i stedet repræsenteret ved organisationerne selv. FSL er dog ikke medlem af EI og ETUCE, og DM er ikke medlem af NLS.

DUS' eneste formelle repræsentation er i samarbejdet med Undervisningsministeriet om forberedelse, fælleserklæringer og nationale konferencer ift. det årlige International Summit on the Teaching Profession.

Samarbejdet i de internationale faglige organisationer

Samarbejdet i de internationale faglige organisationer adresserer bl.a. de sager i internationale politiske institutioner som f.eks. EU, OECD og FN. Nedenstående skema angiver de vigtigste institutioner, som de faglige organisationer repræsenterer sine medlemsorganisationer i forhold til.

Figur 1

Internationale faglige organisationers arbejde ift. internationale politiske institutioner	
Faglig organisation	Politiske institutioner
NLS	Nordisk Ministerråd, Nordisk Råd
ETUCE	EU, Europarådet, OECD
EI	OECD, FN, UNESCO, Verdensbanken m.fl.
TUAC	OECD

Til baggrund for drøftelsen i forretningsudvalget er formålsparagraffer eller tilsvarende for NLS, ETUCE, EI og TUAC vedlagt som bilag 1. Formålsparagrafferne giver en kort oversigt over organisationernes vigtigste arbejdsmråder og formål. Det kan give et grundlag for at drøfte de muligheder, perspektiver og værdier, der ligger til grund for de internationale faglige organisationer, som DUS-organisationerne er medlemmer af. Bilaget kan også bidrage til en politisk drøftelse i DUS' forretningsudvalg om, hvilke muligheder, perspektiver og værdier der ønskes lagt til grund for det internationale arbejde inden for rammen af DUS. DLI arbejder således med internationale sager i relation til de fleste internationale politiske institutioner, der nævnes i formålsparagrafferne.

Som bilag 2 er vedlagt en visuel oversigt over relationen mellem danske faglige organisationer (hovedorganisationer og DUS-organisationer) og de internationale faglige organisationer.

DLI

DUS' medlemsorganisationer samarbejder om internationale forhold i arbejdsgruppen DLI. DLI har et kontor, bestående af en konsulent, der leder arbejdet i DLI, og to studentermedarbejdere. Konsulenten deler sin arbejdstid mellem et kontor i København og i Bruxelles. DLI har eget site på DUS' hjemmeside hvor de fleste produkter, udarbejdet af DLI, er uploadet.

DLI-kontoret udsender hver anden uge en nyhedsoversigt med primært internationale uddannelsespolitiske nyheder. Derudover udsendes cirka fire gange årligt et nyhedsbrev om aktuelle uddannelsespolitiske emner. Endelig udarbejder kontoret notater m.v. om internationale uddannelsespolitiske emner af relevans for arbejdet i DLI samt høringsvar til blandt andet Undervisningsministeriet og Europa-Kommissionen.

Konsulenten repræsenterer uformelt DLI-organisationerne i forskellige organer og sikrer en fast kontakt til ETUCE, EI, NLS, TUAC og de danske hovedorganisationer samt til internationale politiske institutioner som EU og OECD. Derudover koordinerer DLI-kontoret i mange tilfælde samarbejdet mellem DUS-organisationerne i forhold til særlige sager og arrangementer i NLS, ETUCE og EI, eksempelvis forud for EI-kongressen.

DLI-arbejdsgruppen afholder møder cirka seks gange årligt. Derudover har arbejdsgruppen løbende fælles møder med repræsentanter fra Europa-Kommissionen og andre relevante institutioner. DLI-møderne fungerer som forum for udveksling af synspunkter på sager om internationale forhold og er dermed grundlag for DLI's repræsentation, høringsvar m.v.

Forankringen af DLI's arbejde i forretningsudvalget sker dels igennem årlige drøftelser af de væsentligste internationale uddannelsespolitiske emner for at sikre en så solid politisk forankring som muligt. Den seneste drøftelse i forretningsudvalget skete på mødet den 6. juni 2018.

Dels fastsætter forretningsudvalget igennem toårige prioritetspapirer rammerne for DLI's arbejde. Forretningsudvalget godkendte senest DLI's prioriteter for arbejdet i 2018-2019 på mødet den 4. december 2017 (jf. bilag 3). De syv indsatsområder i papiret er:

1. EU's strategiske ramme for uddannelse
2. EU's Det Europæiske Semester
3. New Skills Agenda for Europe
4. OECD's uddannelsesarbejde – de konkrete initiativer og den politiske proces
5. Mål 4 om uddannelse i FN's verdensmål
6. Kvalificere, udvikle og formidle DLI's positioner på prioriterede og aktuelle sager
7. Styrke DLI's arbejde med interessevaretagelse

BESLUTNING

Der var på mødet følgende korte opslæg:

- Bo Holmsgaard, Danmarks Lærerforening, orienterede om arbejdet med det danske formandskab for NLS i 2018
- Dorte Lange, Danmarks Lærerforening, orienterede om arbejdet i ETUCE
- Kristina Aaltonen, DLI, orienterede om samspillet mellem drøftelser i DUS og arbejde i DLI
- Åse Bonde, Danmarks Lærerforening, orienterede om, hvordan Danmarks Lærerforening anvender det internationale arbejde i dagligdagen.

Der var i forretningsudvalget en klar bevidsthed om værdien af det internationale arbejde i og på tværs af organisationerne.

Forretningsudvalget understregede, at den konkrete sagsbehandling på det internationale område foregår i arbejdsgruppen DLI. Man ser dog gerne, at forretningsudvalget ud over den årlig orientering om det internationale arbejde også inddrages løbende i konkrete sager på det internationale område, hvor der er særlig politisk interesse, og/eller der kan være behov for politisk mandat.

Det blev på mødet bemærket, at DUS' forretningsudvalg er et centralt organ ift. koordineringen af det internationale arbejde mellem underviserorganisationerne, og at drøftelser her er med til at skabe medejerskab blandt organisationerne. Forberedelsen af det danske formandskab for NLS i 2018 blev nævnt som et område, man kunne have taget op i regi af DUS' forretningsudvalg.

Forretningsudvalget var derudover opmærksom på, at de organisationer, der lægger flest ressourcer i det internationale arbejde, i sagens natur også får størst indflydelse.

Punkt 3 Budget og kontingent for 2019

Vedlagt

Bilag 1: Forslag til budget for DUS 2019.

Bilag 2: Vedtægter for Danske Underviserorganisationers Samråd.

Sammenfatning

Forretningsudvalget skal fastlægge DUS' budget og organisationernes kontingent for 2019.

Indstilling

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at vedtægternes formulering om beregning af medlemstal ift. kontingenæt ændres til ”antal medlemmer ansat i uddannelsessektoren pr. seneste 1. januar, som ikke er studerende eller ledige”
- at forslaget til Budget 2019 godkendes (jf. bilag 1)
- at kontingenætet for 2019 fastsættes til 5,75 kr. pr medlem.

Sagsfremstilling

Forretningsudvalget forelægger forslag til budget for 2019 samt fastsættelse af organisationernes kontingenæt (jf. bilag 1). Begge dele behandles normalt på årets sidste møde. Forretningsudvalget anmeldede imidlertid den 4. december 2017 om, at man behandler budget og kontingenæt tidligere i 2018.

I udarbejdelsen af budgettet har sekretariatet anvendt KL’s fremskrivningstal for pris- og lønudviklingen. Der er derudover budgetteret efter en stabil egenkapital på i størrelsesordenen 100.000 kr. Det skyldes bl.a. et ønske om en vis fleksibilitet over årene. F.eks. indgår der i ulige år særlige udgifter til DUS’ internatmøder. Derudover giver egenkapitalen en vis grad af politisk råderum inden for de enkelte år.

Der er i budgettet ikke afsat midler til egentlige indsatser eller initiativer i 2019 og frem. De eventuelle større aktiviteter, som DUS måtte beslutte at igangsætte, skal dermed som udgangspunkt finansieres af de deltagende organisationer uden om DUS’ budget.

Sekretariatet har på opfordring fra forretningsudvalget gennemgået udgiftsposterne i budgettet. På den baggrund foreslås det,

- at udgifter til aflønning af sekretariatet, ejendomsudgifter og hosting af hjemmeside fremover sammenføjes til én post. De budgetterede udgifter i 2019 er på 162.000 kr. Til sammenligning var de budgetterede udgifter til de sammenlagte poster i alt 196.100 kr. i 2018. Det er en sparelse på 17 pct.

Der er i beregningerne taget udgangspunkt i lønudgifter, svarende til én arbejdssdag pr. møde samt mødedeltagelse for DUS’ sekretær. Hertil kommer et mindre beløb til andre understøttende sekretariatsfunktioner. Derudover er de budgetterede udgifter til hosting af hjemmeside og ejendomsudgifter reduceret betragteligt. Det skyldes bl.a., at hjemmesiden nu hostes på DLF’s server.

- at budgettet til møder og rejser fastsættes til 100.000 kr. i 2019. Langt størstedelen af udgifterne er DUS-internatet. Derudover indgår der budgetterede udgifter til oplægsholdere på i alt 25.000 kr. Beløbet skal ses i lyset af, at udgifterne hertil i tidligere år har varieret fra ca. 5.000 kr. til 45.000 kr.
- Set ift. til de samlede udgifter ved at drive et kontor i Bruxelles mv. vurderer sekretariatet, at bidraget til DLI på knap 671.000 kr. i 2019 er yderst rimeligt.

Der er ikke ændret ved budgetteringen ift. tilvalgsordninger om psykisk arbejdsmiljø, psykisk rådgivning og arbejdsskadesager ud over alm. pris- og lønfremskrivning, da der efter regnskabsafslutningen reguleres for de tilmeldte organisationers faktiske forbrug.

Kontingent og opgørelse af medlemstal

Jf. DUS' vedtægter § 6 beregnes det årlige kontingent som et beløb pr. ”antal aktive medlemmer pr. seneste 1. januar”. Antallet af aktive medlemmer betragtes normalt som alle medlemmer ekskl. pensionister, studerende og medlemmer på særlige vilkår.

Dansk Magisterforening foreslog på mødet den 20. september 2018 en ændring af opgørelsen af medlemstal til ”medlemmer, der er ansat i uddannelsessektoren, men som ikke er studerende eller ledige.” Der var på mødet umiddelbart forståelse for forslaget blandt de andre organisationer. Arbejdsudvalget blev derfor anmodet om at medtænke forslaget i forbindelse med behandlingen af budget og kontingent for 2019.

Ændringer af opgørelser af medlemstal kræver en formel ændring af vedtægterne. En sådan ændring skal efter vedtægternes § 9 godkendes med 2/3 flertal blandt alle medlemmer af forretningsudvalget (7 medlemmer).

Det foreslås, at kontingentet for 2019 fastholdes på de nuværende 5,75 kr. pr. medlem med den foreslæde ændring i opgørelsen af medlemstallet.

Til sammenligning viser tabellen nedenfor den forventede udvikling i kontingentet hhv. med og uden den foreslæde ændring i opgørelsen af medlemstal samt de forventede kontingentstigninger ved vedtagelsen af Budget 2018.

	2019	2020	2021
<i>”Medlemmer ansat i uddannelsessektoren, som ikke er studerende eller ledige.”</i>	Kontingent: 5,75	6,0	6,25
	Egenkapital: 120.520	135.731	79.919
<i>”Alle aktive medlemmer”</i>	Kontingent: 5,00	5,00	5,00
	Egenkapital: 166.061	203.466	147.501
<i>Forventningen ved godkendelsen af Budget 2018 (til sammenligning)</i>	Kontingent: 6,00	6,25	-

Videre proces

Forretningsudvalget forelægger regnskabet for 2018 på et af de første møder i 2019.

BESLUTNING

Forretningsudvalget tiltrådte arbejdsudvalgets indstilling til budget og kontingent for 2019.

Forslaget til en vedtægtsændring blev enstemmigt vedtaget på mødet. Da medlemmerne af forretningsudvalget fra BUPL og Frie Skolers Lærerforening ligeledes inden mødet havde tiltrådt indstillingen skriftligt, blev beslutningen truffet med mere end det min. 2/3 flertal, der kræves for vedtægtsændringer.

Forretningsudvalget understregede i forbindelse med vedtægtsændringen, at den ikke medfører ændringer i opgørelsen af medlemmer for andre organisationer end Dansk Magisterforening. Formuleringen er dermed rettet mod de medlemmer i DM, der entydigt ikke har relation til uddannelsesområdet.

Punkt 4 Opsamling på temamødet med LO og DA den 26. oktober 2018

Vedlagt

Bilag 1: Camilla Hutters præsentation fra temamødet

Bilag 2: DUS' papir om 10. klasse

Sammenfatning

Forretningsudvalget følger op på den afholdte temadebat med LO og DA den 26. oktober 2018

Indstilling

Arbejdsudvalget indstiller til forretningsudvalget,

- at forretningsudvalget evaluerer temamødet med LO og DA
- at forretningsudvalget drøfter rammer for temamøderne fremover
- at forretningsudvalget drøfter den videre anvendelse af DUS' papir om 10. klasse.

Sagsfremstilling

DUS, LO og DA afholdt den 26. oktober 2018 et temamøde med LO og DA om temaet 'Hvordan skaber vi et mere balanceret uddannelsesvalg'. Der lægges op til, at forretningsudvalget følger op på det afholdte temamøde.

Dagsordenen for mødet var:

1. Oplæg v. Camilla Hutters, områdechef for ungdomsuddannelse i EVA (jf. bilag 1)
Om overgangen fra skole til ungdomsuddannelse og unges valg af uddannelse
2. Temadrøftelse ml. LO, DA og DUS
3. Drøftelse af mulige temaer for fremtidige møder mellem LO, DA og DUS
4. Eventuelt

Afholdelse af temamøder fremover

Temamøderne med LO og DA blev oprindeligt indført på foranledning af DUS i 2007. Siden da har der hvert år været afholdt et temamøde, bortset fra 2017.

Der var i drøftelserne under temamødets punkt 3 enighed blandt DUS-organisationerne om, at man gerne ser temamøderne fortsætte fremover. Fra LO's side blev der gjort opmærksom på, at man i givet fald skal udvikle modellen, når LO og FTF fusionerer i Fagbevægelsens Hovedorganisation fra 1. januar 2019. Fra DA var der ønske om at udvide deltagerkredsen, så nogle af DA's medlemsorganisationer kan deltage.

Der lægges op til, at forretningsudvalget drøfter rammerne for kommende temamøder.

Til orientering blev '21st Century Skills' nævnt som et muligt tema for et kommende møde.

DUS' papir om 10. klasse

Forretningsudvalget vedtog den 20. september 2018 at udarbejde et fælles papir med DUS' holdning til 10. klasse. Papiret blev godkendt efter skriftlig udsendelse og blev i første omgang sendt til LO og DA for at indgå som baggrundsmateriale til temamødet den 26. oktober.

Det blev på forretningsudvalgets møde i september ligeledes bemærket, at papiret efterfølgende også kunne sendes til undervisningsministeren og partiernes uddannelsespolitiske ordførere samt evt. danske udgangspunkt for et foretræde for Folketingets Undervisningsudvalg.

Der lægges op til, at forretningsudvalget fastlægger, hvilke handlinger man konkret vil tage på baggrund af papiret.

Videre proces

Sekretariatet tager kontakt til LO og DA på baggrund af forretningsudvalgets ønsker til kommende temamøder.

BESLUTNING

Der var i forretningsudvalget tilfredshed med afviklingen af temamødet og præsentationen. Der var ligeledes opbakning til, at emnet for et kommende temamøde kunne være '21st Century Skills'.

Forretningsudvalget drøftede ønsker til rammer for lignende temamøder fremover. Der var på mødet enighed om, at man ønsker at bevare temamøderne, når LO bliver til FH. Der var ligeledes enighed om, at man fra DUS' side ikke vil modsætte sig ønsker om at øge antallet af deltagere fra de enkelte organisationer, så længe det ikke påvirker formålet om en egentlig samtale mellem organisationerne.

Forretningsudvalget anmodede DUS' formand om at tage kontakt til FH ift. rammerne for lignende temamøder i fremtiden.

Forretningsudvalget drøftede processen med udarbejdelsen af det fælles papir om 10. klasse. Der var tilfredshed med, at man fik udarbejdet papiret. Derudover var der enighed om, at de organisationer, der fremadrettet påtager sig at lave et udkast til et produkt, også har retten til at definere formen.

Drøftelsen om den videre anvendelse af DUS' papir om 10. klasse genoptages på mødet den 11. december 2018.

Punkt 4 Eventuelt

Intet til referat.

Anders Bondo Christensen

/ Rasmus Møller

BILAG

Møde i DUS' forretningsudvalg

PUNKT 1

REFERAT FOR DLI-MØDE

MANDAG 18. juni 2018 KL. 12:15-13:45

Lokale 301, DLF, Vandkunsten 12

Deltagere: Jan Bauditz (DLF), Hans Laugesen (GL), Frank Jørgensen (Uddannelsesforbundet), Aldis I. Nielsen (DLI), Emilie Valmin (DLI) og Kristina Aaltonen (DLI)

Afbud: Josua Christensen (FSL), Stig G. Lund (BUPL) og Jens Vraa Jensen (DM)

1. GODKENDELSE AF DAGSORDEN

Beslutning:

- At godkende dagsordenen

2. GODKENDELSE AF REFERAT

Bilag: 2.1. Udkast til referat for DLI-møde 16. april 2018

Beslutning:

- At godkende referatet fra den 16. april 2018

3. Evaluering af DLI's møder i Bruxelles den 28.-29. maj 2018, beslutning om opfølgning samt godkendelse af referater fra møderne

Bilag: 3.1.: Udkast til referat fra internt DLI-møde 28/5 2018, 3.2. Udkast til referat fra møde med ETUCE 28/5 2018, 3.3. Udkast til referat fra møde med Kommissionen 29/5 2018, 3.4. Udkast til referat af internt DLI-møde 29/5 2018

På mødet blev der evalueret på turen til Bruxelles både hvad angår form, rammer og indhold på møderne samt de tilsendte referater fra møderne. Opfølgningen blev særligt rettet mod det fremtidige arbejde med Det Europæiske Semester.

Der var generelt stor tilfredshed med møderne i Bruxelles, og især længden og dybden af mødet med Europa-Kommissionen, blev fremhævet som et eksempel på fordelen ved at DLI rejser til Bruxelles og møder Kommissionen. De enkelte medlemsorganisationer får på denne måde mulighed for at fremhæve vigtige emner for organisationen. DLI-medlemmerne var enige om, at det bør prioriteres at få sendt rapporter og tal om fagligheden i gymnasierne og uddannelsesparathed i grundskolen til Europa-Kommissionen som aftalt. Disse skal sendes sammen med et engelsk resume og læsevejledning, som fremhæver de vigtigste pointer og rammesætter rapporterne i en bredere uddannelsesmæssig sammenhæng. Især bør det påpeges, hvor i uddannelsessystemet, at der er risiko for at elever kan falde fra eller blive ekskluderet fra uddannelse f.eks. på grund af karakterkrav eller stopprøver og hvordan dette relaterer sig til de seneste uddannelsesreformer. Herunder er det særligt ekskluderende at nogle elever ikke længere har retskrav på en optagelsesprøve på en ungdomsuddannelse. Dette skal ses i relation til 2030-målet om uddannelse til alle.

10. juli 2018
AIN/KAA

Til videre opfølgning undersøger GL muligheden for at undersøge den negative sociale slagside som prioritetsbidraget og gymnasiereformen har haft. I DLF følger man udviklingen af elever som vurderes ikke-uddannelsesparate tæt, og nye tal viser at de skærpede krav til gymnasierne som følge af gymnasiereformen har resulteret i 5 % flere vurderes ikke-uddannelsesparat i grundskolen. Dette bør ligeledes pointeres overfor Kommissionen.

DLI-medlemmerne diskuterede desuden muligheden for at gentage turen til Bruxelles næste år, hvilket der var klar opbakning til. Det blev dog drøftet, hvornår det vil være mest hensigtsmæssig at lægge turen i forhold til Europa-Parlamentsvalg, Det Europæiske Semester og Europa-Kommissionens organisering i 2019. Muligheden om at vente til januar 2020 blev også nævnt. Tidspunkt for et eventuelt DLI-møde i Bruxelles i 2019 bliver fastlagt på et DLI-møde i efteråret 2018, i forbindelse med planlægningen af møder i 2019.

Beslutning

- At DLI-kontoret noterer DLI-medlemmernes bemærkninger til program og indhold for møderne i Bruxelles med henblik på fremtidige møder af samme art
- At de enkelte DLI-medlemmerne fremsender materiale m.v. til DLI-kontoret med henblik på videredistribution til Kommissionen med et engelsk resume af hovedpointer og understregning af vigtigste pointer
- At referaterne fra møderne i Bruxelles den 28.-29. maj 2018 godkendes med eventuelle korrigeringer
- At drøftelserne om en ny studietur til Bruxelles i 2019 tages op igen til efteråret

4. Et europæisk område for uddannelse frem mod 2025, herunder Uddannelsespakke I+II

Bilag: 4.1.: DLI-note om Uddannelse 2025 – foreløbig oversigt over dokumenter

På mødet var der en overordnet diskussion om et europæisk uddannelsesområde 2025 med input fra DLI's medlemmer. Der indgår utrolig mange initiativer og store mængder materiale i disse, som DLI skal håndtere. Processen i uddannelsesområde 2025 har været præget af en hidtil uset involvering af stats- og regeringscheferne, og Europa-Kommissionen arbejder ud fra det pejlemærke at Uddannelsesområde 2025 skal drøftes på stats- og regeringsledernes topmøde i Sibiu i maj 2019 som en milepæl for drøftelserne af europæisk uddannelsopolitik, der dermed fortsætter på statslederniveau. Det er endnu uklart hvordan Undervisningsministeriet vil arbejde med initiativerne, og om det bliver et andet set-up end gennem EU-specialudvalget. DLI-medlemmerne overvejede at rykke Undervisningsministeriet for en temadiskussion om emnet, og evt. henvende sig til folketingspolitikere med interesse for emnet for at få sat skub i diskussionerne og inddragelsen. Europa-Kommissionens repræsentation i Danmark synes også interesseret i at sætte rammen for dialog mellem interesserter og folketingspolitikere f.eks. gennem lanceringen af Education and Training Monitor, Det Europæiske Semester eller Uddannelsesområde 2025. En anden overvejelse præsenteret var at inddrage folketingspolitikere fra Europaudvalget til NLS-konferencen i oktober.

DLI-kontoret følger fortsat forslaget om automatisk gensidig anerkendelse af eksamensbeviser fra gymnasier og videregående uddannelser, som DLI mener har en selvmodsigende juridisk ramme i forhold til krav og implementering. På mødet drøftede DLI-medlemmerne ligeledes nøglekompetencer, hvor der i en dansk sammenhæng ikke synes at være den store interesse for emnet.

Digitaliseringsdagsordenen i EU indeholder efterhånden så mange niveauer og elementer, at en position inden for digitalisering kan spille ind på mange forskellige områder. Derfor er der behov for, at DLI er skarpe på hvordan og i hvilken sammenhæng digitalisering omtales. GL berettede om, at det på et møde om Danmarks Læringsfestival blev fremhævet at lærerne finder den didaktiske brug af digitalisering interessant. I forhold til EU's digitaliseringshandlingsplan var DLI-medlemmerne enige om at se nærmere på handlingsplanen.

Beslutning

- At DLI overvåger og arbejder videre med initiativerne inden for rammen af Uddannelse 2025, herunder Uddannelsespakke I og II
- At DLI-kontoret orienterer sig i EU's digitaliseringshandlingsplan for indhold relevant for DLI

5. ORIENTERING FRA DLI-ORGANISATIONER OG SEKRETARIAT

På grund af tidsmangel blev dette punkt ikke drøftet.

6. EVT.

Uddannelsesförbundet bekräftede deltagelse af Tina Bøgehave Christiansen til NLS-konference til oktober. Derudover orienterede Uddannelsesförbundet kort om at Folketingets igangværende lovforslag, som skal implementere treparts aftalerne fra 2017. Herunder behandles prøve- og testformer for AMU-kurserne, som Uddannelsesförbundet bestemt ikke finder gavnligt for kursusdeltagerne. Uddannelsesförbundet vil vurdere, om der skal sendes information om konsekvenserne for AMU-deltagerne til Europa-Kommissionen.

PUNKT 2

Formålsparagraffer for internationale underviserorganisationer

NLS – Nordiska Lärarorganisationers Samråd

ÄNDAMÅL

§ 3

Samrådets ändamål är att främja samarbetet i för organisationerna gemensamma intressen. Samrådet förverkligar sina intressen genom

- att verka för pedagogisk och organisorisk utveckling
- att verka för en höjning av lärarnas och ledarnas status i samhället
- att verka för gemensamma bedömningar och ställningstaganden i för organisationerna viktiga frågor
- att utväxla information och upplysningar mellan de anslutna organisationerna
- att främja ömsesidig representation vid respektive organisationers årsmöten, kongresser, kurser m.m.
- att verka för samarbete med liknande organisationer i och utanför Norden
- att representera Samrådet inför nordiska, europeiska och internationella organ
- att anordna kurser och konferenser med fackligt och pedagogiskt innehåll

ETUCE – European Trade Union Committee for Education

5. AIMS AND OBJECTIVES

(a) To promote and implement the Aims of Education International (EI) in the European region:

(b) To advise the EI Executive Board on policies and activities to be undertaken by EI in the European Region, including the development of responses to proposals and policies which emanate from other international bodies such as OECD or UNESCO.

(c) To develop and maintain positive relationships with organizations in Europe which have similar aims and objectives, including ETUC and PERC/ITUC.

(d) To determine and promote policies in relation to the Council of Europe, and any such other European inter-governmental body, which addresses issues of concern to education unions.

(e) To promote the development of strong independent and democratic education unions throughout the European Region.

(f) To determine and promote policies in relation to European Union (EU) and EFTA matters.

(g) To represent member organizations in EU consultative structures and at EU meetings.

(h) To respond to proposals, policies and decisions of the EU affecting the members of education unions in Europe.

(i) To develop and implement projects and programs designed to further the interests of education unions in the European Region and, especially, in the EU/EFTA countries.

(j) To be the sectoral social partner for education workers in the EU Social Dialogue process.

(k) To be the Trade Union Federation representing the education unions in the ETUC structures.

EI - Education International

Article 2 AIMS

The aims of the Education International shall be:

(a) to further the cause of organisations of teachers and education employees, to promote the status, interests and welfare of their members, and to defend their trade union and professional rights;

(b) to promote for all peoples and in all nations peace, democracy, social justice and equality; to promote the application of the Universal Declaration on Human Rights through the development of education and of the collective strength of teachers and education employees;

(c) to seek and maintain recognition of the trade union rights of workers in general and of teachers and education employees in particular; to promote the International Labour Standards, including freedom of association and the right to organize, to bargain collectively and to undertake industrial action, including strike action if necessary;

(d) to enhance the conditions of work and terms of employment of teachers and education employees, and to promote their professional status in general, through support for member organisations and representation of their interests before the United Nations, its specialized agencies and other appropriate and relevant intergovernmental organisations.

(e) to support and promote the professional freedoms of teachers and education employees and the right of their organisations to participate in the formulation and implementation of educational policies;

(f) to promote the right to education for all persons in the world, without discrimination, and to this end:

(i) to pursue the establishment and protection of open, publicly funded and controlled educational systems, and academic and cultural institutions, aimed at the democratic, social, cultural and economic development of society and the preparation of every citizen for active and responsible participation in society;

(ii) to promote the political, social and economic conditions that are required for the realisation of the right to education in all nations, for the achievement of equal educational opportunities for all, for the expansion of public educational services and for the improvement of their quality;

(g) to foster a concept of education directed towards international understanding and good will, the safeguarding of peace and freedom, and respect for human dignity;

(h) to combat all forms of racism and of bias or discrimination in education and society due to gender, marital status, sexual orientation, age, religion, political opinion, social or economic status or national or ethnic origin;

(i) to give particular attention to developing the leadership role and involvement of women in society, in the teaching profession and in organisations of teachers and education employees;

(j) to build solidarity and mutual cooperation among member organisations;

(k) to encourage through their organisations closer relationships among teachers and education employees in all countries and at all levels of education;

(l) to promote and to assist in the development of independent and democratic organisations of teachers and education employees, particularly in those countries where political, social, economic or other conditions impede the application of their human and trade union rights, the advancement of their terms and working conditions and the improvement of educational services;

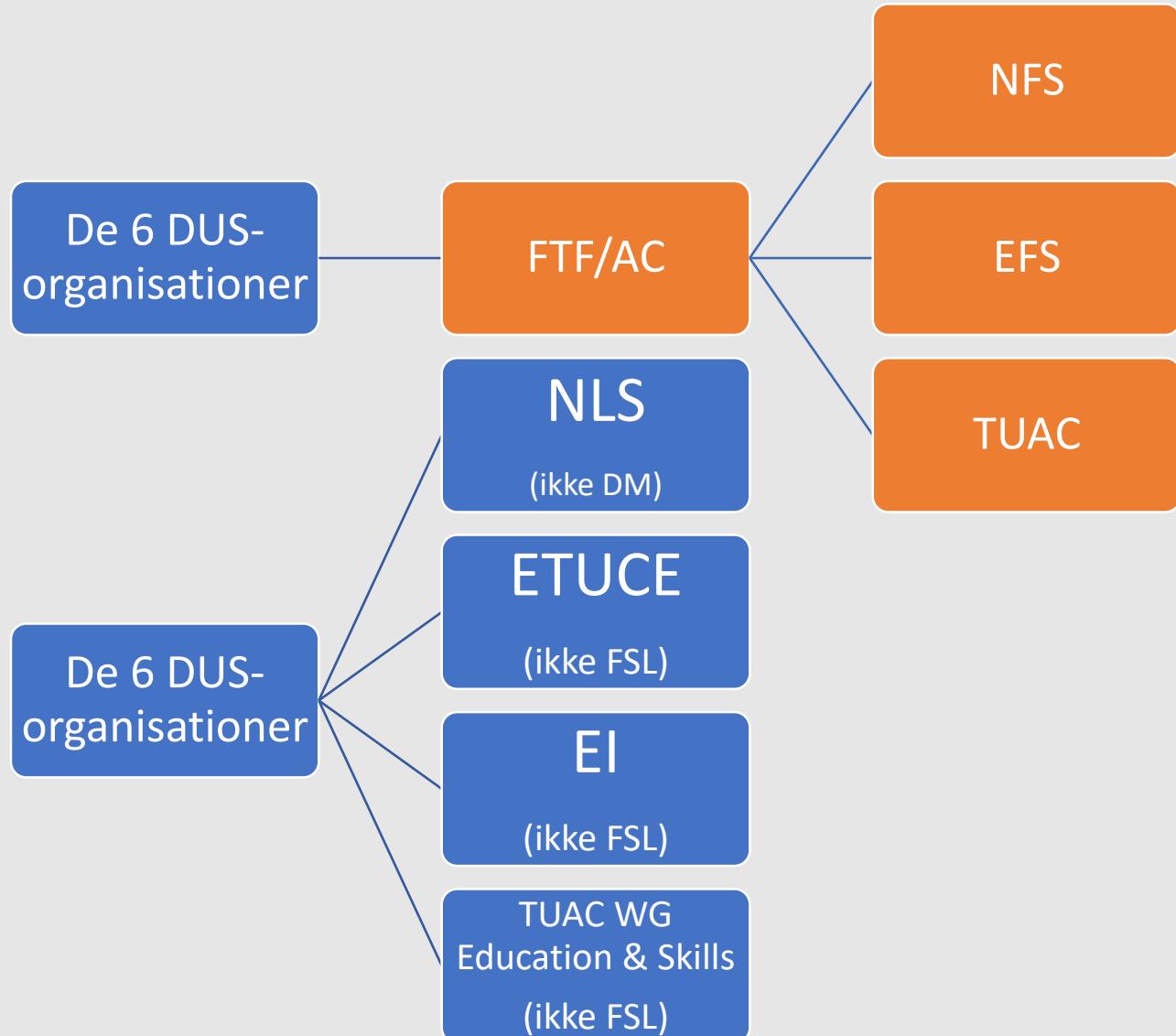
(m) to promote unity among all independent and democratic trade unions both within the educational sector and with other sectors; and thereby contribute to the further development of the international trade union movement.

TUAC – Trade Union Advisory Committee

Nedenstående er taget fra TUAC's hjemmeside og ikke fra vedtægterne, som ikke er tilgængelige. TUAC's medlemsorganisationer er hovedorganisationer i medlemslandene.

The Trade Union Advisory Committee (TUAC) to the Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) is the interface for trade unions with the Organisation and its members. It is an international trade union with consultative status at the OECD. TUAC coordinates and represents the views of the labour movement throughout the Organisation, including at the annual OECD Ministerial Council Meeting and in OECD Committees and Working Groups.

TUAC's policy advocacy aims at creating shared prosperity within and between countries, including quality jobs, and to asserting the positive role of trade unions and collective bargaining in achieving inclusive growth. Access to OECD discussions enables TUAC to act as a "first mover" within the labour movement in responding to new and emerging policy challenges.

PRIORITETER FOR DLI'S ARBEJDE I 2018-2019

Indledning

Samarbejdet i DLI arbejdsgruppen har til formål at fremme gennemslagskraften for og samarbejdet mellem medlemsorganisationerne inden for emner med relevans for medlemsorganisationerne inden for det internationale område. Hovedvægten ligger på uddannelsespolitiske initiativer fra EU og OECD. UNESCO har gennem arbejdet med verdensmål 4 i FN's 17 verdensmål, fået ny relevans, og taler direkte ind i internationale (og nationale) sammenhænge, ikke mindst i EU og OECD.

Medlemsorganisationerne bidrager til samarbejdet i DLI med politiske og faglige input, gennem organisationernes respektive og samlede arbejde inden for DLI's arbejdsområder, samt ved at formidle arbejdet ind i de respektive medlemsorganisationer. Dette bidrager væsentligt til kvaliteten af DLI arbejdsgruppens og sekretariatets arbejde ved at generere merværdi, synergieffekter og god udnyttelse af de samlede ressourcer.

DLI's arbejde ligger i krydsfeltet mellem dansk og international politik. Uddannelse er et nationalt anliggende, og det er derfor særligt den danske regerings positioner i internationale institutioner og dens implementering i uddannelsessektoren af politikker der relaterer til initiativer og politiske forslag fra de internationale institutioner, som er genstand for DLI's arbejde. Undervisningsministeriet spiller dermed en helt afgørende rolle, da ministeriet har ansvaret for de fleste af disse processer.

Prioriteter

I perioden 2018-2019 prioriteres følgende områder:

1. EU's strategiske ramme for uddannelse
2. EU's Det Europæiske Semester
3. New Skills Agenda for Europe
4. OECD's uddannelsesarbejde – de konkrete initiativer og den politiske proces
5. Mål 4 om uddannelse i FN's verdensmål
6. Kvalificere, udvikle og formidle DLI's positioner på prioriterede og aktuelle sager
7. Styrke DLI's arbejde med interessevaretagelse

PRIORITET 1 EU'S STRATEGISKE RAMME FOR UDDANNELSE

EU's strategiske ramme for uddannelse – Uddannelse 2020 - danner rammen for samarbejdet om uddannelse i EU. Det er inden for denne ramme at Kommissionens arbejdsgrupper opererer og det er på baggrund af rammeværket at størstedelen af de uddannelsespolitiske initiativer udspringer. Det uddannelsespolitiske arbejde i EU baserer sig på den åbne koordinationsmetode som er en arbejdsform der bygger på identificerede fælles udfordringer for EU-landene vedrørende uddannelse, som landene forpligter sig på at adressere og løse i sit hjemland. DLI arbejder for at medlemsorganisationerne inddrages og bliver hørt i denne proces. De konkrete

uddannelsespolitiske initiativer bliver monitoreret af DLI med henblik på at søge indflydelse på deres udformning på EU-niveau og implementering i Danmark.

PRIORITET 2 - DET EUROPÆISKE SEMESTER

Det Europæiske Semester danner rammen for koordinering af EU-landenes økonomiske politik og omfatter blandt andet Kommissionens analyser af de enkelte landes reformpolitik og politiske og økonomiske udfordringer i forhold til at fremme beskæftigelse og vækst. Således udkommer årligt en landerapport for Danmark, der blandt andet indeholder en vurdering af hvilke udfordringer Danmark står over for vedrørende uddannelse. Landene skal udarbejde nationale reformprogrammer, hvor de redegør for hvordan de imødekommer de udfordringer landet vurderes at stå i. Rådet vedtager landespecifikke henstillinger, som landene forpligter sig på at følge. DLI har i en årrække arbejdet for at DLI bliver inddraget i processen og bliver hørt af Kommissionen og af den danske regering når det kommer til uddannelsesrelaterede spørgsmål, og vil fortsætte dette arbejde.

PRIORITET 3 – NEW SKILLS AGENDA FOR EUROPE

New Skills Agenda for Europe omfatter en række initiativer der skal bidrage til at fremme at EU's befolkninger besidder tilstrækkelige og de rette færdigheder som arbejdsmarked og samfund efterspørger. Initiativet har særligt fokus på erhvervsuddannelsesområdet, men det er også inden for denne ramme at en revidering af EU's otte nøglekompetencer finder sted. Endvidere bliver initiativerne også i et vist omfang koblet til arbejdet omkring Den europæiske sjæle for sociale rettigheder. Færdighedsgaranti, den europæiske kvalifikationsramme og Europass er eksempler på andre centrale elementer i initiativet. Det er Kommissionens generaldirektorat for beskæftigelse der har hovedansvaret for New Skills Agenda, og der er da også et meget stærkt arbejdsmarks- og beskæftigelsespolitiske fokus, men samtidig bygger initiativet på en lang række uddannelsespolitiske elementer. Det er således aktører fra begge sektorer der er involveret i processerne omkring New Skills Agenda, hvilket betyder, at det til tider kan være uklart i hvor høj grad uddannelsessektoren involveres adækvat. DLI har en opmærksomhed om dette og søger samarbejde med hovedorganisationerne i sagen for at sikre en koordination.

PRIORITET 4 – OECD'S UDDANNELSESARBEJDE – KONKRETE INITIATIVER OG POLITISKE PROCESSER

OECD har et omfattende analysearbejde inden for uddannelse, som omfatter en række faste publikationer og undersøgelser som Education at a Glance og PISA, men også tematiske projekter som Education 2030 der fokuserer på hvad et læringsrammeværk relevant i 2030 skal omfatte og en komparativ analyse af læreplaner samt Strength through diversity som omhandler migranter integration i uddannelse. Starting Strong-initiativet er et eksempel på et vigtigt initiativ at følge i forhold til 0-6-årsområdet, da dette omfatter pædagoger og lederes opfattelser af indholdet i arbejde og i pædagogfaget. Derudover afholder OECD i samarbejde med EI og værtslandet årligt International Summit on the Teaching Profession (ISTP). Et arbejde som DUS er i løbende dialog med undervisningsministeren omkring, og har afstedkommet en række initiativer i Danmark. Desuden har OECD siden 2015 årligt afholdt Global Education Industry Summit (GEIS) omhandlende samarbejdet mellem det politiske niveau og uddannelsesindustrien, med særligt fokus på digitalisering. OECD har forsøgt at skabe de

samme rammer om mødet som for ISTP, men det har langt fra den samme opbakning fra ministrene, som er tilfældet i ISTP. Uddannelsesindustrien er tilsvarende ikke repræsenteret ved møderne med de store spillere, og der er derfor reelt ikke tale om et topmøde. EI er ikke inddraget direkte i arbejdet omkring GEIS, men TUAC har mulighed for at sende en delegation, hvori EI indgår. Der er en tendens til at OECD's arbejde på uddannelsesområdet ikke opfattes som udtryk for en international politisk institutions beslutninger og prioriteter. Men OECD arbejde på uddannelsesområdet er styret af politiske processer med repræsentation fra undervisningsministerierne i medlemslandene samt møder mellem undervisningsministrene. Endvidere er Europa-Kommissionen medlem af OECD's organ for undervisningsministre på lige fod med disse. Dette skaber selvsagt behov for en åbenhed og transparens i forholdet mellem det politiske niveau og det analysearbejde med videre der foretages af OECD på uddannelsesområdet, samt en involvering af de sociale parter. De sociale parter er repræsenteret og involveret på OECD-niveau gennem henholdsvis TUAC på arbejdstagerside og BIAC på arbejdsgiverside. En række DUS-organisationer er medlemmer af TUAC's arbejdsgruppe for Uddannelse, og dermed også involveret på det niveau. Men på nationalt niveau ser det anderledes ud. Undervisningsministeriet har følgegrupper vedrørende PISA og TALIS, hvor DUS-organisationerne er medlemmer, men der er ikke nogen ramme for involvering af aktører som DUS-organisationerne i Danmarks involvering generelt i OECD's uddannelsesarbejde på politisk og projektniveau. DLI følger derfor OECD's uddannelsesarbejde bredt og specifikt i forhold til at fremme muligheden for at blive hørt og involveret på nationalt niveau. Endelig deltager DLI aktivt i TUAC's arbejde på området.

PRIORITET 5 – MÅL 4 OM UDDANNELSE I FN'S VERDENSMÅL

[Mål 4 – FN's Verdensmål](#) om uddannelse har udviklet sig til at blive et centralet redskab til at vurdere udviklingen inden for uddannelse. Verdensmålene er universelle, hvilket betyder at Danmark også skal leve op til dem. Arbejdet om mål 4 er ved at blive integreret i prioriteterne for internationale institutioner som EU, OECD og Nordisk Ministerråd, for at nævne de mest centrale. GAML – Global Alliance to Monitor Learning er et initiativ som EI er involveret i og hvor Stig G. Lund repræsenterer EI på småbørnsområdet. Dette arbejde er relevant ift. både Mål 4 og den nationale kontekst, og kan derfor være relevant at involvere i arbejdet på området. DLI monitorer udviklingen vedrørende Mål 4 og søger indflydelse på dette arbejde, ikke mindst i en dansk kontekst.

PRIORITET 6 – KVALIFICERE, UDVIKLE OG FORMIDLE DLI'S POSITIONER

I arbejdet for at sikre DUS-organisationernes indflydelse på prioriterede og aktuelle sager inden for DLI's arbejdsområde er det nødvendigt at arbejde strategisk med at kvalificere, udvikle og formidle DLI's positioner. Dette arbejde bygger på det kontinuerlige arbejde i DLI's arbejdsgruppe og den viden og erfaringer arbejdsgruppens medlemmer besidder og DUS-organisationernes generelle viden og analysekraft. Det er væsentligt for gennemslagskraften, at de udviklede positioner baserer sig på et politisk mandat. Formidlingen af positionerne skal bygge på DLI's arbejde vedrørende interessevaretagelse. Med DLI's nye hjemmeside er der endvidere en platform for formidlingen.

PRIORITET 7 – STYRKE DLI'S ARBEJDE MED INTERESSEVARETAGELSE

Det er nødvendigt at DLI udvikler sit arbejde med interessevaretagelse. Dette arbejder omfatter:

- Generelt netværksarbejde, som særligt kan styrkes i forhold til Europa-Parlamentet
- Vurdering af hvilke aktører der er relevante i interessevaretagelsen inden for de enkelte områder
- Fortsat arbejde med at styrke rammerne for at DLI og DUS-organisationerne bliver inddraget og hørt af Undervisningsministeriet og øvrige relevante ministerier
- Styrke det generelle samarbejde med alliancepartnere i dansk og international fagbevægelse samt med relevante alliancepartnere i de enkelte sager
- Vurdere om det politiske niveau i Danmark, herunder særligt Folketinget, skal indgå i interessevaretagelsesarbejdet, qua Folketingets parlamentariske kontrol med særligt EU-sager

Interessevaretagelsen baserer sig på det arbejde der er beskrevet i prioritet 6 om særligt det kontinuerlige arbejde i DLI og en tydeliggørelse af DLI's positioner og politiske forankring af disse.

Om DLI

DLI-arbejdsgruppen består af sekretariatsmedarbejdere med ansvar for internationale forhold fra de syv medlemsorganisationer. Arbejdsgruppen mødes 6-8 gange om året hvor internationale sager med relevans for organisationerne drøftes og koordineres. Møderne forberedes af DLI-sekretariatet.

DLI-sekretariatet udarbejder en række produkter:

- Nyhedsoversigt der udsendes ugentligt bortset fra i ferier og ved helligdage
- Nyhedsbrevet Internationalt Perspektiv der udkommer ca. 4 gange årligt med enkelte længere artikler om aktuelle emner
- Notater om aktuelle politiske sager og publikationer
- Opdateringen af DLI's hjemmeside
- Høringsvar (primært til Kommissionen og Undervisningsministeriet) når der er enighed om dette blandt medlemsorganisationerne
- Besvarelse af spørgeskemaer fra eksempelvis ETUCE og EI om danske uddannelsesforhold m.v.

Medlemmer af DLI:

Stig G. Lund, BUPL

Jan Bauditz, DLF

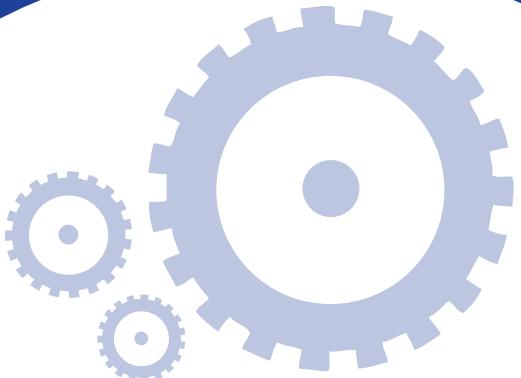
Josua Christensen, FSL

Frank Jørgensen, Uddannelsesforbundet

Hans Laugesen, GL

Jens Vraa Jensen, DM

Kristina Aaltonen, DLI

PRACTICAL GUIDE

FOR AN EFFECTIVE INVOLVEMENT OF EDUCATION TRADE UNIONS IN THE EUROPEAN SEMESTER ON EDUCATION AND TRAINING

BUILDING KNOWLEDGE TO BETTER INFLUENCE
EDUCATION REFORMS AND INVESTMENT IN YOUR COUNTRY

EUROPEAN TRADE UNION COMMITTEE FOR EDUCATION
COMITE SYNDICAL EUROPÉEN DE L'EDUCATION

Published by the European Trade Union Committee for Education - Brussels , April 2017
Reproduction of all or part of this publication is permitted without authorisation. However, accreditation to ETUCE
must be made and copies must be sent to the ETUCE secretariat.

This project has been funded with support from the European Commission. This publication reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

PREFACE

The European Economic Governance coordination, referred to as the European Semester, and in particular the Country Specific Recommendations, have become crucial for national reforms and financing of public education systems across Europe. In the last few years, some trends have emerged in the education and training policy coordination and making which require trade unions in education to take further actions and to strengthen their involvement in the European Semester.

Domestic politics, the dramatic impact of the economic recession and EU budgetary constraints have contributed to accelerate reforms by means of the European Semester. The financial situation resulting from the economic crisis, and the continuous demands to bring down public debt and to pursue fiscal consolidation in the framework of the European Semester, has led to deep cuts in public education and training. The strict economic coordination and budget surveillance has also encouraged governments to look for other ways of financing education e.g. by promoting public/private partnership in education or by widening the space for private, commercial and financial actors in education.

In that context, ETUCE is committed to do everything in its power to ensure that European and national policy-makers adopt and implement appropriate policies to fully guarantee European citizens' human right for education by developing high quality, equitable and sustainable education systems in Europe.

This handbook fits the purpose of supporting ETUCE member organisations' national strategies to influence the various phases of the European Semester. It is intended as reference and resource for education trade union officers. It is not, however, a one-size-fits-all recipe book which can be used without taking into further consideration national sets. We believe that through a meaningful involvement in defining the objectives of budget allocations for education and training and in all stages of the education and training reform process within the European Semester, education trade unions could reassert their character of collective representation of the interests of teachers and educators.

Thanking all member organisations for their contributions, we hope you find the handbook useful and wish you every success in your efforts to strengthen your meaningful involvement in the European Semester on education and training.

Susan Flocken
European Director

WHAT IS THE EUROPEAN SEMESTER

5

WHY SHOULD EDUCATION TRADE UNIONS GET INVOLVED IN THE EUROPEAN SEMESTER?

8

HOW DOES THE EUROPEAN SEMESTER WORK?

- KEY TIMING
- KEY ACTORS

10

MAKING A DIFFERENCE IN THE EUROPEAN SEMESTER

19

DEVELOPING SOCIAL DIALOGUE IN THE EUROPEAN SEMESTER - KEY POINTS FOR EDUCATION TRADE UNIONS

25

WHAT IS THE EUROPEAN SEMESTER

The European Semester is best described as a governance mechanism which provides an overview of EU Member States as they work towards meeting the objectives of the EU's 10-year plan *Europe 2020*.

Europe 2020's headline targets relate to 5 key areas – employment/growth, investment, climate change, education and poverty/social inclusion.

Underneath these targets, *EU2020* commits Member States to ensuring fiscal responsibility, boosting investment and promoting structural reforms.

The European Semester is principally a process of monitoring and surveillance of Member States in relation to the *EU2020* objectives. However, it also has a wider remit in terms of providing recommendations intended to secure these objectives. Through the various phases of the Semester, each year, the EU institutions scrutinize and guide national economic, fiscal, and social policies especially within the Euro Area, however, all EU-Member States and EU-candidate countries are affected by the process.

The Semester was established in 2011 as part of a package of reforms intended to assert closer scrutiny of Member States' finances following the economic crisis. Before the crash, budgetary policy and planning was the responsibility of Member States 'with only a limited coordinated overview at EU level of the national efforts' (European Commission, 2015).

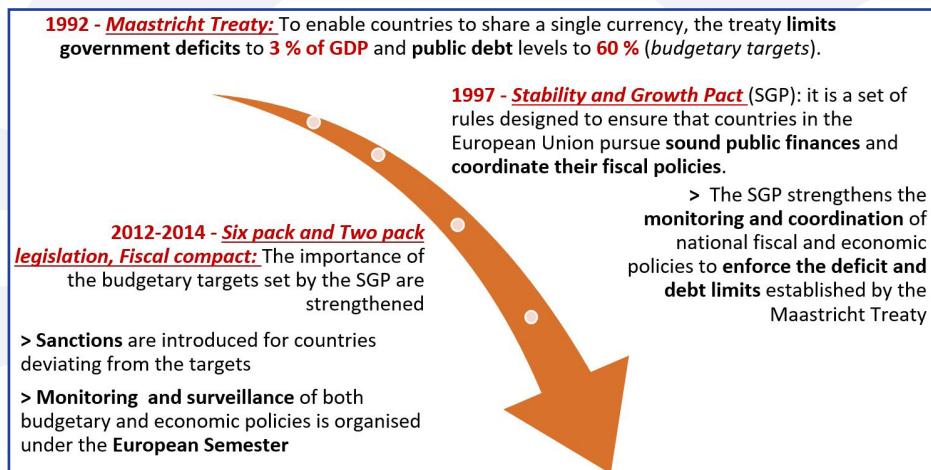
According to the European Commission:

The European Union has set up a yearly cycle of economic policy coordination called the European Semester. Each year, the Commission undertakes a detailed analysis of EU Member States' plans of budgetary, macroeconomic and structural reforms and provides them with country specific recommendations for the next 12-18 months. These recommendations also contribute to the objectives of the EU's long term strategy for jobs and growth, the Europe 2020 strategy, which is implemented and monitored in the context of the European Semester."

It also monitors EU countries' efforts towards the "Europe 2020" targets

They EU's key rules relating to fiscal policy and deficit management were established by the Stability and Growth Pact (1997). However, since the economic crisis more attention has focused on enforcing these rules, and creating the legislative and governance structures to manage this process. For example, legislative packages known as the Six Pack (2011), Two Pack (2013) and the Treaty on Stability, Coordination and Governance in the Economic and Monetary Union (2012) have all strengthened the mechanisms to ensure budgetary targets are met, with the possibility of sanctions if SGP rules are transgressed.

Figure 1 - Budgetary surveillance within the European Semester

The European Semester is the governance mechanism that seeks to coordinate these different monitoring processes. Given the priorities established by the economic crisis the focus has, for some years, been on the implementation of the EU's budgetary and fiscal targets, by enabling EU Member States to coordinate their economic policies throughout the year and to address the economic challenges facing the EU.

In 2015, the new European Commission initiated the so-called **revamped European Semester**, allowing for greater involvement of the European Parliament and national legislatures, as well as social partners and stakeholders at all levels. In parallel, the focus has gradually shifted from economic and budgetary surveillance to a more socially oriented economic governance,

based on boosting investment, growth and jobs across the EU, pursuing structural reforms in several policy areas, and on a greater integration of all the Europe 2020 Strategy targets into the European Semester.

European Semester, the first phase: 2011-2014

- **Objective:** Synchronize and coordinate instruments and procedures related to budgetary and economic policy.
- **What:** The European Semester is a coordination mechanism established in order to restore stability/convergence in those countries whose national budgets and economic policy are not in line with medium-term macroeconomic and fiscal objectives.
- **Procedure/Instruments:** From its setting, the European Semester entails a common timeline for setting and approving national budgets and introduces recommendations on fiscal, macroeconomic policies and structural reforms for Member states.
- **Countries involved:** EU Member States
Countries not involved: EFTA, EU candidate countries

European Semester 2014 – on wards: from mere budget surveillance towards a 'socially oriented' economic governance

All Member States have committed to achieving **Europe 2020 targets**, and have translated them into **national targets** reflecting different national situations circumstances.

The EU has more and more integrated these targets within the yearly cycle of economic policy coordination (**European Semester**).

Europe 2020 targets:

1. Employment
2. R&D / innovation
3. Climate change / energy
4. **Education**
  - Reducing school drop-out rates **below 10%**
  - at least **40% of 30-34-year-olds** completing **third level education**
5. Poverty / social exclusion

WHY SHOULD EDUCATION TRADE UNIONS GET INVOLVED IN THE EUROPEAN SEMESTER?

The European Semester can look like a cycle of big set piece events, with relatively few opportunities for education trade unions to be involved. Education trade unions should make every effort to 'push the door open' early in the process. Developing relationships with the European Semester Officer is a key way to make sure that the views of education trade unions are known, and that unions are invited to be involved at all the key points.

The European Semester has a sharp focus on economic policy priorities, and monitoring the fiscal performance of Member States. However, it is also about much than this. Education policy features prominently in the process, and there is the potential to have a significant influence on policies that impact students and teachers across all phases of education. Below are some of the reasons education trade unions need to be able to influence the Semester process.

- The Semester's focus on fiscal policy in Member States has a considerable impact on public investment levels. This impacts public expenditure on education, with all the consequences for providing quality education for all. The Semester provides an opportunity to make the case for increased public investment, and in particular in education services.
- *EU2020* has key targets relating to education, and these are also reflected in the recommendations that are presented to Member States through the Semester process. Education-related recommendations feature very prominently in the European Semester. For example, in 2014 every EU country that was involved in the European Semester process received recommendations relating to education. In every year of the Semester a majority of countries have received education-related recommendations. Recommendations can range across every sector of education, from Early Childhood Education through to Higher Education and Research. The Semester represents an opportunity to make the case for education policies that are a priority for education trade unions to become recommendations to Member States.

- Education-related recommendations need to reflect the voice of educators and the professional expertise of teachers and associated education workers. It is the nature of the Semester process that many education-related recommendations are general in nature. A typical example would be Slovakia in 2016 which received a recommendation to '*Facilitate the employment of women, in particular by extending the provision of affordable, quality childcare*'. It is for Member States to determine the detail of this policy as they implement the recommendation. Clearly there are options, some of which might have a more or less positive impact on achieving '*quality*' childcare. The Semester is an opportunity for the professional voice of educators to be inserted into the policy process.

In summary, it is important for education trade unions to engage with the European Semester because it is a key policy process with the potential for considerable impact on education policy in Member States. The Semester process provides an opportunity, or what Lawn and Grek (2012) refer to as a 'policy space', to shape the education policy discourse in Member States. This is not necessarily easy, and there are many reasons why the involvement of education trade unions in social dialogue relating to the Semester is not as embedded as it might be. However, there are opportunities to make an important impact on policy. The purpose of this Toolkit is to help education trade unions maximise that opportunity.

HOW DOES THE EUROPEAN SEMESTER WORK?

In this section we explain how the Semester works as a process. The term 'Semester' usually refers to a year divided into two parts. The European Semester can be considered as two parts when a distinction is made between an EU level 'policy development' phase, and a Member State level 'implementation phase'. This is probably too simplistic in reality and in the discussion below the process is presented in four, overlapping phases.

By understanding the key features of the process, and the schedule when these take place, it is possible to develop a clear understanding of how the process works. In the following description we have highlighted the **key features**, and the **dates** they take place, in bold type.

EUROPEAN SEMESTER: A PARTNERSHIP EU-MEMBER STATES

	November	December	January	February	March	April	May	June	July	August	September	October
European Commission	► Autumn Economic Forecasts Annual Growth Survey and related documents Recommen-dations for the euro area Opinion on draft budgetary plans	Bilateral meeting with Member States	Fact-finding missions to Member States	Country Report per Member State (reform agenda and imbalances)	Winter Economic Forecasts Bilateral meeting with Member States		Spring Economic Forecasts Commission proposes country-specific recommendations for budgetary, economic and social policies					
European Council / Council	Council discusses opinions on draft budgetary plans		Council adopts euro area recommendations and conclusions on AGS + AMR		European Council adopts economic priorities based on AGS			Council discusses the CSRs	European Council endorses final CSRs			
Member States		Member States adopt budgets			Member States present their National Reform Programmes (economic policies) and Stability or Convergence Programmes (on budgetary policies)					Member States present draft budgetary plans		
European Parliament		Dialogue on the Annual Growth Survey					Dialogue on the proposals for CSRs			Debate / resolution on the European Semester and the CSRs	Dialogue on the Annual Growth Survey	

Glossary: AGS: Annual Growth Survey - AMR: Alert Mechanism Report - CSR: Country-Specific Recommendations - EDP: Excessive Deficit Procedure

© European Commission 2015

SOURCE: Presentation delivered by the European Semester Officer to the ETUCE Training Seminar in Ljubljana, Slovenia, 16-17 January 2017

KEY TIMING

PHASE 1: THE STATE OF THE UNION ADDRESS AND THE ANNUAL GROWTH SURVEY

State of the Union - Every year in **September**, the President of the European Commission delivers a 'State of the Union' speech before the European Parliament, taking stock of achievements of the past year and presenting priorities for the year ahead. The President also sets out how the Commission will address the most pressing challenges the European Union is facing. The speech is followed by a plenary debate. This kick-starts the dialogue with Parliament and Council to prepare the Commission Work Programme for the following year. Anchored in the Treaty of Lisbon, the State of the Union address is foreseen in the 2010 Framework Agreement on relations between the European Parliament and the European Commission.

Annual Growth Survey - Many accounts of the European Semester indicate it starts in **November** with the publication of the **Annual Growth Survey** (AGS). This sets out the Commission's global overview of the EU, and its assessment of future prospects and challenges. It can be seen as 'setting the agenda' for the Semester cycle. The Commission President's 'State of the Union' address to the European Parliament signposts the key themes that form the substance of the AGS. Although published in November, the initial work on this aspect of the Semester commences as early as July/August with a review of the previous year.

Given legislative changes the AGS now needs to be seen as one part of an '**Autumn Package**' of reports which are key to the Semester process, some of which relate only to Eurozone countries. At the same stage **Alert Mechanism Reports** (AMR) are published for countries which are considered 'at risk' in terms of potential economic imbalances and countries may be identified as requiring an **In Depth Review** (IDR).

PHASE 2: THE EDUCATION AND TRAINING MONITOR AND THE COUNTRY REPORTS

Education and Training Monitor (ETM) is a report published each year in **November**. Education is a ‘national competence’ within EU treaties, which means it is a matter for Member States. The EU has no legislative power to compel member states to undertake any actions in relation to education policy. That said, education forms one of the headline targets within *EU2020*, and alongside this sits a framework for promoting cooperation in education, known as *Education and Training 2020 (ET2020)*. *ET2020* (and the ETM) technically sit outside of the European Semester process. However, they can feed into the Semester process by providing the data for official Semester reports. *ET2020* is described as:

... a forum for exchanges of best practices, mutual learning, gathering and dissemination of information and evidence of what works, as well as advice and support for policy reforms¹.

The annual ETM therefore, which comprises an EU-wide analysis and country-by-country reports, provides key evidence as the Semester process shifts from the global outlook of the AGS, to the country specific focus of subsequent stages.

Country Reports are published by the Commission in **February**. The ‘baseline’ for each Country Report is the previous year’s Semester, and the progress that has been made in relation to issues raised and recommendations made. Country reports appear as ‘following on’ from the publication of the AGS as the next stage of the cycle. In reality, work on the reports commences in September/October and occurs alongside the development of the AGS.

Reports are prepared by the ‘country team’ for each country. This team is formed of a core group, in which key Directorates are represented (including DGEAC), plus an extended team of those with less direct involvement, but who nevertheless can be expected to input into the report. In some cases, specialists might be drafted for particular expertise.

The country report involves on-going dialogue between the country team and the Member State during the drafting phase. Around December there is a formal Fact Finding Mission in which the Commission visit the Member State to engage with stakeholders. These discussions can then feed into shaping the Country Report.

¹

http://ec.europa.eu/education/policy/strategic-framework_en

PHASE 3: THE NATIONAL REFORM PROGRAMMES AND THE STABILITY/CONVERGENCE REPORTS

Bilateral meetings between the European Commission and national authorities and relevant stakeholders occur following the issue of the Country Reports and in-depth reviews, and the Councils' discussions regarding these documents. The Vice-Presidents and Commissioners visit the Member States in order to meet the governments, national parliaments, social partners and other stakeholders. The meetings are an occasion for involved actors to cooperate on the preparation of the National Reform Programmes and Stability and Convergence Programmes.

National Reform Programmes (NRP) can be considered as the formal response of the Member States to the issues raised in the Country Report. It can be considered as a plan of action, or statement of intent, in which each Member State responds to the issues identified in the Country Report and sets out how it intends to address them. In this sense, the NRF can be considered as the point at which responsibility begins to pass from the Commission to individual countries. The Commission has no formal role in the drafting of national reform programmes. Given the centrality of economic issues, lead responsibility for drafting NRPs usually sits within the key strategic finance ministries in each Member State. Ministries of Education input on an 'as necessary' basis, which may depend on the extent to which education issues have featured in the Country Report, or previous recommendations. NRPs are submitted to the Commission by **May** of each year.

Stability and Convergence Programmes are published each month of **April**. Member States are laying out their fiscal plans for the following three years, complying with the rules of the Stability and Growth Pact. Eurozone Members publish Stability Programmes, whereas non-Eurozone members publish Convergence Programmes. The Stability and Convergence Programmes are comprised of the Medium-Term Objectives, which are budgetary targets set for each Member States, defined in structural terms. Member States are required to set out yearly targets on their expected progress towards the Medium-Term Budgetary Objectives, and to lay out an estimated forecast of the path of their debt-to-GDP ratios. Additionally, Stability and Convergence Programmes include economic assumptions about growth, employment, inflation and other economic variables, a description and assessment of policy measures to achieve the programmes objective, an analysis of how changes in the main economic assumptions would affect the budgetary and debt position, and information covering several years including: one

year of budgetary execution, the current budgetary year, and plans for the three following years. In case targets are not being met, Member States are expected to provide explanations.

Both the Stability and Convergence Programmes are used by the Commission and finance ministers to assess the sustainability of Member States' Medium-Term Budgetary Objectives (MTOs) regarding the two following pillars: structural balance analysis and the expenditure benchmark.

PHASE 4: THE COUNTRY SPECIFIC RECOMMENDATIONS

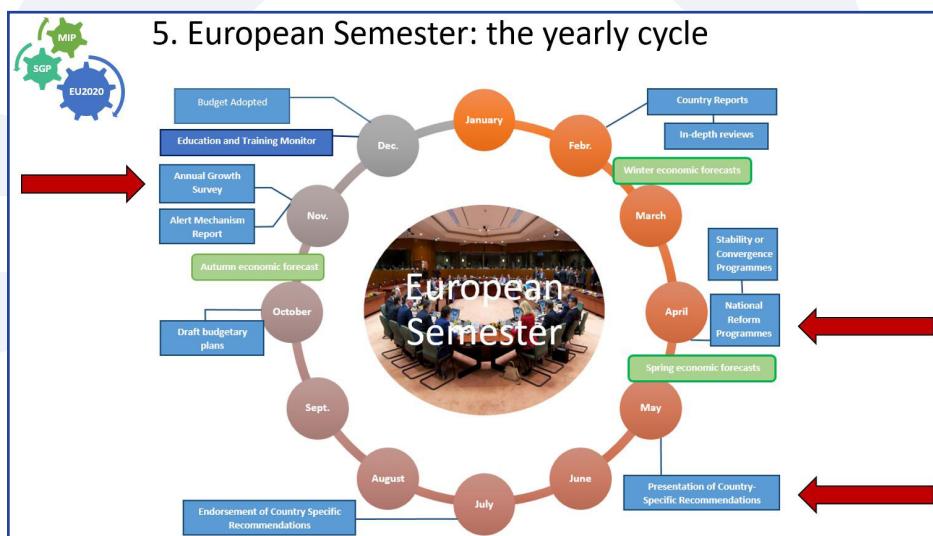
Country Specific Recommendations (CSRs) represent the key action points of the European Semester. As soon as Country Reports are published, and as Member States are working on their NRFs, work commences on the most obviously political element of the process, the drafting of Country Specific Recommendations. These are formal outcomes from the Commission-driven element of the Semester and they constitute the expected actions Member States are expected to implement over the next 12-18 months. Recently a formal decision has been taken to limit the number of CSRs made, and these are now typically three per country. Initial discussion about the CSRs takes place within the Commission's country teams, taking account of the responses received to the Country Reports and the content of the NRPs. There can be no CSR which does not feature in the Executive Summary of the relevant Country Report. However, there is obviously an intense period of discussion in which all potential CSRs are prioritised in a short-listing process. In our research these were described as 'difficult discussions' by one Commission representative, in which different DGs seek to protect and advance the agendas of their own Directorate. Protocols exist for conducting these discussions. As the fine detail of the short list is refined, and reflecting the political importance of the CSRs, the level of decision-making is escalated, with final 'sign off' at the highest level of the Commission. CSRs are discussed with Member States in the Council, and the Council makes a formal endorsement in July.

In many ways the CSRs can be seen as the quintessential expression of the European Semester's 'soft governance' (Bieber, 2016). There is no legislative (hard) power to direct Member States in the Semester. There are powers to direct specific economic policy actions, or to sanction those who transgress rules on deficit management. However, these sit outside the Semester itself, which is a form of governance. On issues outside these prescribed areas the Commission has no power to direct. As one Commission official indicated, there are no sanctions for those who

do not implement their recommendations and no visible 'naming and shaming'. However, the CSRs are presented as being 'co-produced' between the Commission and Member States and therefore these are conceived as 'shared priorities'. Hence CSRs are intended to represent an alignment of the Commission's recommendations with the Member State's priorities. Member States are at liberty to reject or ignore recommendations, but the conventional wisdom within the Commission would question why any Member State would want to reject recommendations that have been jointly agreed.

Figure 2 Source: Infographic elaborated by ETUCE and presented during the project's Training Seminars 2016-2017

Country Specific Recommendations, especially education recommendations, are not crafted in dark rooms in Brussels and crudely imposed on Member States. They are the outcome of on-going dialogue between the Commission and national governments. Influencing the Semester shouldn't be seen as separate to influencing national education policy but as another space in which education trade unions can frame the narrative about public education in their country. The challenge for education trade unions is to open up this space, and to make sure that the voice of educators is clearly heard. This is what will make the European Semester more transparent and the European Union more democratic.

KEY ACTORS

In order to fully understand the European Semester, its core elements and to be able to fully and meaningfully engage with it, we need to identify all the stakeholders involved in the decision making process and understand their various interests.

European Council - The European Council is constituted of the 28 EU Member States' Heads of State or governments. The EU Council is a steering political body within the process of policy-making in the EU, as it defines the general political orientations. In the context of the European Semester, the European Council provides the policy orientations on fiscal, macroeconomic and structural reforms in March. In that period, it also adopts the economic priorities based on the Annual Growth Survey. In July, the European Council formally endorses the Country Specific Recommendations.

Council of the EU - The Council of the European Union (or the Council) is an Institution comprising the 28 Member States national ministers of various portfolios. The Council is divided into ten thematic formations. The ECOFIN Council, for instance, unites the 28 ministers of economic and financial affairs, in order to decide on issues regarding these topics. Consequently, the ECOFIN Council is the main lead in the Council's actions related to the European Semester. In November, it discusses the European Commission's opinions on Member States budgetary plans. It adopts conclusions on the Annual Growth Surveys and the Alert Mechanism Report, as well as the Euro-area recommendations in December. The Council also discusses the Commission's Country Specific Recommendations drafts in June, and adopts them after the endorsement of the European Council.

European Commission - The European Commission is the independent Institution that holds the monopoly on legislative initiative. As such, it is regarded as one of the most important European Institutions, and undertakes a key role in the shaping of the European Semester. Each September/October, the Commission delivers a detailed analysis of each country's plans for budget, macroeconomic and structural reforms. On the basis of these documents, it publishes the Annual Growth Survey and the Alert Mechanism Report in November, and conducts fact-finding missions in the Member States in December and January. The data collected is used to issue the Country reports in February. Finally, in May, the Commission publishes the Country Specific Recommendations valid for the next 12 to 18 months. In case of Member States' non-compliance, it can issue warnings.

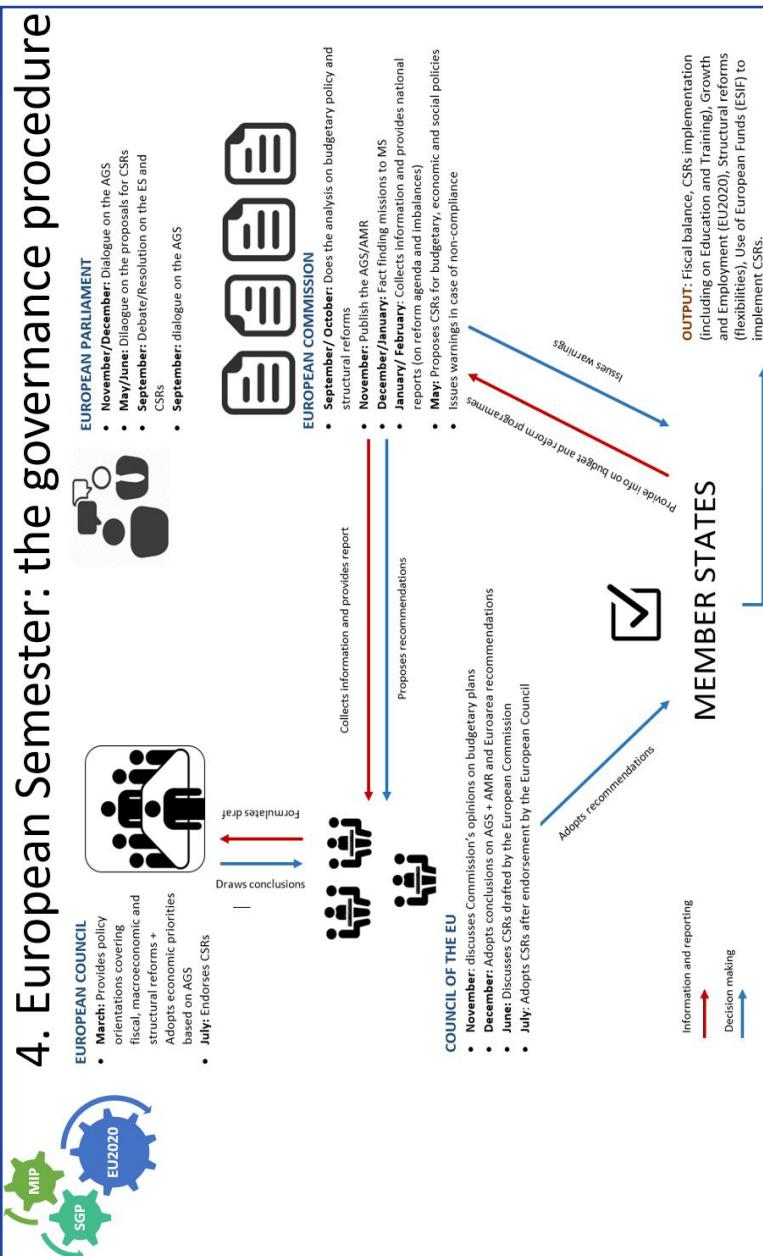
The Commission has a **European Semester Officer** (ESO) in each Member State. This person is line managed from the EC's Secretary General's office, but is based within the country for which they are responsible. Their role is to support the work of the country team based in Brussels. The ESO can be considered as the 'ear on the ground' of the country team. They provide a two-way communication between the Commission and Member State government, as well as liaising with social partners and stakeholders, for example organising meetings with country team representatives.

European Parliament – The European Parliament is the co-legislator on most European legal decisions along with the Council of the EU. In the process of the European Semester, the Parliament is involved through the economic dialogue. It conducts various discussions in parallel to key events throughout the European Semester process: in November and December, at the occasion of the Annual Growth Survey, and in May and June, at the occasion of the proposal of Country Specific Recommendations. The Parliament also organises debates and publishes resolutions on the European Semester and the Country Specific Recommendations in the month of September, period during which it also starts a dialogue on the upcoming Annual Growth Survey for the next cycle.

National Governments - National Governments are the recipients of the policy recommendations issued during the European Semester. Therefore, they are invited to submit their National Reform Programmes and Stability/Convergence Programmes in the months of March and April to the European Commission. The national governments are also expected to incorporate their Country Specific Recommendations into their reform plans and national budgets for the following year from August to October.

Social Partners - National and European Social Partners have been increasingly involved in the process of the European Semester, and the role of social dialogue in the shaping of the European Semester has been reaffirmed by European Commission and its President, Jean-Claude Juncker. It is however important to note that the part played by social partners has never been formally defined. Consequently, the degree of involvement of social partners varies greatly depending on the willingness of Member States and the quality of the tradition of social dialogue in each country. Theoretically, social partners are to be consulted by the European Commission, through its Representations in each Member State, ahead of the publication of the Annual Growth Survey in November, as well as the Country Reports in January/February

and Country-Specific Recommendations in May/June. Social partners are additionally expected to be involved by national governments in the process of designing the national reform and stability/convergence programmes in March/April.

MAKING A DIFFERENCE IN THE EUROPEAN SEMESTER

In the aftermath of the economic crisis the European Semester appeared adversarial and punitive. The Commission has since committed to a 'new start' for social dialogue in which social partners are integrally involved in policy development. What this 'new start' amounts to in reality is, as yet, unclear. But it is undoubtedly an opportunity for education trade unions to make sure that their voice is heard at all the key points in the European Semester process.

The European Semester is an important process, with significant implications for all aspects of education across every Member State. It is essential for education trade unions to engage with this process in order to shape it. This toolkit is focused on supporting ETUCE member organisations to channel their efforts to be able to make a difference in the Semester process. Before presenting practical steps to achieve this, we set out the various ways in which the European trade union movement, and ETUC and ETUCE in particular, seek to influence the process at a European level. Here are several examples to illustrate the kind of involvement and contribution:

The yearly actions of **European Trade Union Confederation (ETUC)** -

- In the month of September, each year, ETUC publishes a document, entitled "ETUC for Growth and Social Progress: Priorities for the Annual Growth Survey (AGS)" providing input to the **Annual Growth Survey**, which sets the priorities of the European Semester of the following year.
- The ETUC has established a platform of **Trade Union Semester Liaison Officer** nominated by national trade union confederations who provide information to the ETUC during several phases of the Semester on the national settings and policy developments. They pro-actively contribute with their views to the consultations with the national European Semester Officers from the European Commission in charge of elaborating the national Country Reports. Moreover, they receive timely information on the various phases and documents produced and discussed at European level.

- Twice a year, the ETUC takes part in the **Tripartite Social Summit**, which is a forum for dialogue between the EU Institutions Presidents and European social partners. The Tripartite Social Summit is the occasion for representatives of trade unions and employers' organisations to meet and exchange views with European decision-makers on a wide range of matters concerning socio-economic policies in Europe.
- The **Country Reports** and the **Country Specific Recommendations (CSRs)**. In this regard, ETUC works at both national and European level to represent the voice and interests of workers: ETUC firstly supports its affiliates in terms of their exercising of influence on the drafting of Country Reports and collects national inputs for the "Report on Trade Union Inputs for Early-Stage Consultation on Country Reports". National trade union confederation then provide their views to the ETUCE on the CSRs in light of their national experiences and contexts. ETUC then uses its platform to raise awareness amongst national and European decision-makers to the views of national member organisations on the published Country Reports and CSRs and their implementation by national governments.

Yearly, the **European Trade Union Committee for Education (CSEE-ETUCE)** provides relevant information for the education sector and voices education trade unions challenges and priorities by:

- Providing ETUCE **views on the Annual Growth Survey** for the forthcoming year embedding analysis of main challenges and policy priorities which could affect the education sector across Europe
- Participating to the **High-level Social Dialogue** with the European Commission, DG Education and Culture (DG EAC), on the *Education and Training Monitor*, which includes policy priorities for the EU to reach the targets of the *Europe 2020* Strategy and national country reports on education and training;
- Calling ETUCE member organisations to participate to consultative meetings with desk-officers from the European Commission, DG EAC, in charge of drafting **country reports** on education and training in the frame of the **Education and Training Monitor report**
- Calling ETUCE member organisations to arrange consultations with the relevant officers in charge at national level from the Ministry of Education in charge of contributing to the **National Reform Programmes** and implementation of the **Country**

Specific Recommendations

- Calling ETUCE member organisations to coordinate with **national trade union confederations consultation** and meetings with the European Semester Officer at national level on the general priorities including those on education and training;
- Advocating for sufficient, effective and sustainable public investment in education to be excluded from the rules of the Stability and Growth Pact (SGP) – the '**golden rule for public investment**', therefore advocating for alternative measures to austerity and fiscal consolidation policies;
- Coordinating and discussing relevant policy initiatives with ETUC in the frame of the ETUC Working Groups;
- Coordinating and discussing the relevant policy initiative in the frame of the European Semester which have sufficient common ground for discussion with the European Federation of Education Employers (EFEE) in the frame of the **European Sectoral Social Dialogue in Education** (ESSDE);
- **Building alliances** at European level with other Trade Union Federations and civil society organisations (such as the EU Alliance for a Democratic, Social and Sustainable European Semester) who advocate for a more democratic European Semester, the need to protect public goods and for public investment as well as quality education for all.

However, if this process is to be really effective then the work outlined above must align with, and be complemented by, the **work of education trade unions at Member State level**.

In the following section we identify five formal points at which **education trade unions** can shape the Semester process:

1. **The Annual Growth Survey** – From a social dialogue perspective ETUC can be considered as the principal policy actor representing workers' organisations, with national confederations feeding into this debate. This discussion, and some of its concerns, can seem remote from the interests of teachers and their unions but its importance should not be underestimated. The AGS can be considered to set the parameters within which

subsequent Semester processes are framed. Hence, in recent years, both social partners, employers' and workers' organisations, have highlighted the need for public investment to drive the recovery, and there is evidence of this being acknowledged in the President's State of the Union speech and the subsequent AGS. ETUCE member organisations should be aware of the key elements of this process (the 'State of the Union' address, as well as the AGS) and be in communication with both ETUCE and their own confederations to make sure their views are represented. At this point however debate is at a cross EU level (rather than being country or sector specific).

- 2. Education and Training Monitor** – as indicated, is not formally part of the European Semester, however it is connected. The ETM is produced by DG EAC and it is likely that the Education Desk Officer within the Semester Country Team is also involved in the production of the ETM. Certainly the ETM provides a key data source for the Semester's Country Report. The Commission will often call meetings in Member States, to discuss the ETM for that country. Such meetings may not be part of the Semester's formal social dialogue processes, however, they are opportunities to shape the discourse around education policy priorities within Member States; these discourses, in turn, impact discourses within the Semester process. Engaging with such meetings, and thinking carefully about how to approach them (deciding on key messages, formulating strong evidence based arguments), were identified in the research as important by EU officials.
- 3. The Country Report** – this is the key document in terms of determining the Country Specific Recommendations. It is clearly considered by many in the Commission as at the centre of the Semester process. The formal opportunity to influence this is when members of the country team make in-country fact-finding visits (usually December). These are short visits, attended by different members of the country team where the team meet the various Member State government officials, but also meet with stakeholders. This will usually include meeting with social partners, but this may not extend to meeting beyond the national union confederation(s). Education trade unions may, or may not be invited, depending on the local issues, and sometimes on the extent to which they are pro-active in seeking an invitation. Securing involvement in this part of the process is key, bearing in mind that country specific recommendations always emerge from the Country Report.
- 4. National Reform Programme** – this is the response of Member States to their own Country Report. In the research, it emerged as a part of the Semester process with only limited social partner engagement. It comes across as a bureaucratic and technical exercise in which national government civil servants are required to draft a response to the Country Reports. Even with earlier publication of the Country Reports, as is now the

case, civil servants in Member States are under considerable pressure to produce a complex response in a short period of time. Social partners appear to be either forgotten in this process, or intentionally side-lined. Given the potential importance of the NRF in terms of setting out the Member State response to the Country Reports it would seem to be an important opportunity for social partners to be involved in process. We identified some examples of where this has happened (see individual country case studies), although these tended to be limited.

- 5. Country Specific Recommendations** – identified by Commission officials as the third point in the formal Semester cycle where the Commission commits to promoting social dialogue (the other two points being the AGS and the Country Report). Following publication of draft CSRs there is further opportunity to discuss these and influence content. However, the research highlighted that at this point these are high level and high stakes discussions where it is difficult for those outside of national governments and the European Commission to affect change. Much effort, including managing political expectations, has already been expended, and there is a reluctance to make any changes other than those considered absolutely necessary to secure safe passage through the Council. Social dialogue at this stage appears to be more about communicating messages, than about listening and responding. Input from education trade unions is possibly best considered as about placing a tactical marker for the next round of the Semester, which, behind the scenes, is already getting underway.

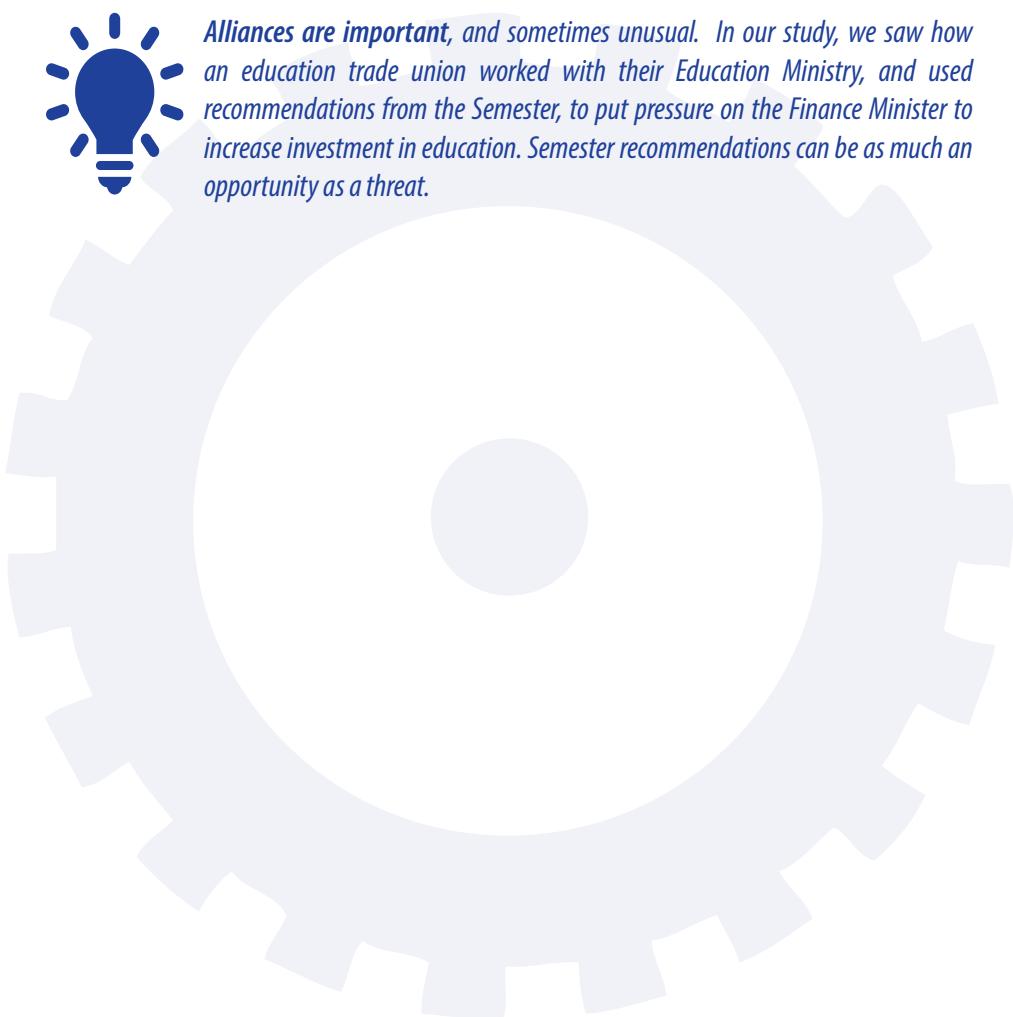
In addition to all of the above it is important to emphasise the **need to develop informal networks and channels of communication**. This may not always be possible, and personalities can play a key role here. However what emerged as a strong message from the research informing this toolkit was the need to develop on-going informal relationships with key actors in order to communicate key messages.

In this process the European Semester Officer (who organises the local stakeholder meetings) and the Desk Officer representing the Directorate-General for Education and Culture (DG EAC) were both identified as key personnel with whom it was important to build relationships. The stakeholder meetings (such as fact finding mission meetings) are an important formal part of the process, but they are necessarily limited in impact. They are quite brief, and as one

Commission representative said, ‘we already know the key issues before we arrive’. By this time it is likely that Desk Officers are looking to ‘test’ their ideas and assessments rather than look for new agendas. Influencing the Country Report requires early, on-going and often informal contact.

Alliances are important, and sometimes unusual. In our study, we saw how an education trade union worked with their Education Ministry, and used recommendations from the Semester, to put pressure on the Finance Minister to increase investment in education. Semester recommendations can be as much an opportunity as a threat.

DEVELOPING SOCIAL DIALOGUE IN THE EUROPEAN SEMESTER – KEY POINTS FOR EDUCATION TRADE UNIONS

Shape the discourse – the European Semester is more a process of agenda shaping than traditional collective bargaining. Education trade unions need a clear narrative and a long-term vision with clarity of messages. In education policy terms the Semester is often concerned with the big picture, rather than small detail. Education trade unions need to frame their work accordingly.

Have a plan – it is important to see the Semester as a long-term process. Education trade unions need to have a clear plan about when and how to intervene in the process, seeing the cycle in the whole rather than intervening in a piece meal and ad hoc way.

The European Semester: focus on the beginning – the 'direction of travel' of the European Semester is set at the beginning of the process. The key content of the Country Report is probably formed in the Autumn preceding the year the Country Report is published (in February). Putting effort into influencing CSRs is far too late. Education trade unions need to try and assert maximum influence as early as possible. As soon as one Country Report is published, it is time to start thinking about influencing the next one.

Social dialogue: take the opportunities and make the opportunities – the European Commission often provides opportunities to discuss key issues impacting education policy, and to which social partners are invited. This includes meetings to discuss the Education and Training Monitor. These are important opportunities to ensure that the voice of education trade unions is heard, but not all education trade unions attend when invited. Where such meetings do not take place, then unions should request them. This is best achieved through the European Semester Officer and building a relationship with this individual should be a key priority. Informal relationships are as important as formal opportunities.

Allocate resources – there can be no denying that engaging with the European Semester requires commitment. The European Semester is a responsibility that

needs allocating to an appropriate individual with sufficient seniority to represent the organization as necessary. Such a person needs time to build up expertise and resources to engage in networking etc. In some instances, this work may be helped by sharing responsibilities or resources across multiple unions in the same jurisdictions.

Create alliances – The European Semester is a political process and is subject to political pressure. Although appearing as a ‘technical process’ often carried out by civil servants (and therefore one that is not transparent and democratic) the Semester is open to political pressures in the same way as other political processes. Working with labour movement and civil society organisations makes it possible to amplify the arguments for public investment and quality education for all

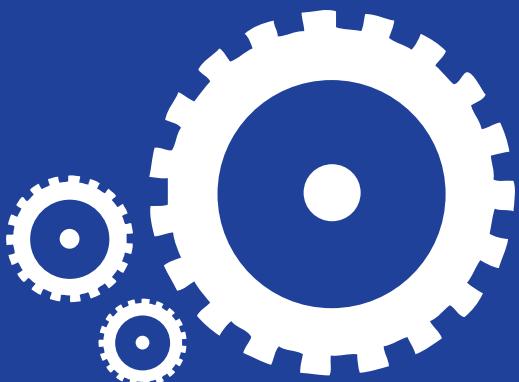

Communicate internally – The European Semester is a technical process that can seem obscure to education trade union officers and members alike. It is important that the wider union leadership are aware of Semester issues if they are to allocate sufficient resources to engaging with it. Educating members can be more challenging, especially when the processes and issues may seem so remote. However, ‘opening up the Semester’ must be located within a wider project of opening up the European Union to greater citizen involvement and making education trade union members aware of these wider issues should be seen as part of this process.

List of abbreviations

AGS	Annual Growth Survey
CSRs	Country Specific Recommendations
DGEAC	European Commission Directorate-General for Education and Culture
DGEMP	European Commission Directorate-General for Employment, Social Affairs and Inclusion
DGECFIN	European Commission Directorate-General for Economic and Financial Affairs
EU	European Union
EC	European Commission
ECB	European Central Bank
EP	European Parliament
ESO	European Semester Officer
ETM	Education and Training Monitor
ETUC	European Trade Union Confederation
ETUCE	European Trade Union Committee for Education
NGO	Non-Governmental Organisation
NRP	National Reform Programmes
SCP	Stability and Convergence Programmes
SGP	Stability and Growth Pact
TUSLO	Trade Union Semester Liaison Officer

**EUROPEAN TRADE UNION COMMITTEE FOR EDUCATION
COMITE SYNDICAL EUROPEEN DE L'EDUCATION**

5, bd du Roi Albert II - 9ème
B-1210 Brussels, Belgium
Tel. +32-(0)2 224 06 91 / 92
secretariat@csee-etuce.org
www.csee-etuce.org

EDUCATION INTERNATIONAL

5, bd du Roi Albert II
1210 Brussels, Belgium
Tel. +32-(0)2 224 06 11
Fax +32-(0)2 224 06 06
headoffice@ei-ie.org
www.ei-ie.org

Europa-Kommissionens landerapport for Danmark 2018: Input fra DLI medtaget i rapportens kapitel om uddannelse:

Folkeskolereformen har været kritiseret for at reducere lærernes professionelle autonomi

Fælles Mål har været kritiseret for at begrænse lærernes professionelle autonomi (før revisionen i 2017)

Lærerorganisationer argumenterer for at omprioriteringsbidraget frem til 2020 kan have en negativ indflydelse på gymnasiereformen

Den fortsatte forværring af personale/barn-ratioen i daginstitutionerne kan have en negativ effekt på integrationen af børn med migrantbaggrund

2 %-nedskæringerne af budgettet for erhvervsuddannelsesområdet risikerer at påvirke implementeringen af erhvervsuddannelsesreformen

Det lader til at Danmark mangler en sammenhængende strategi for digitalisering på uddannelsesområdet

PUNKT 3

Forslag til budget 2019

Dato: 17/10-2018, side 1

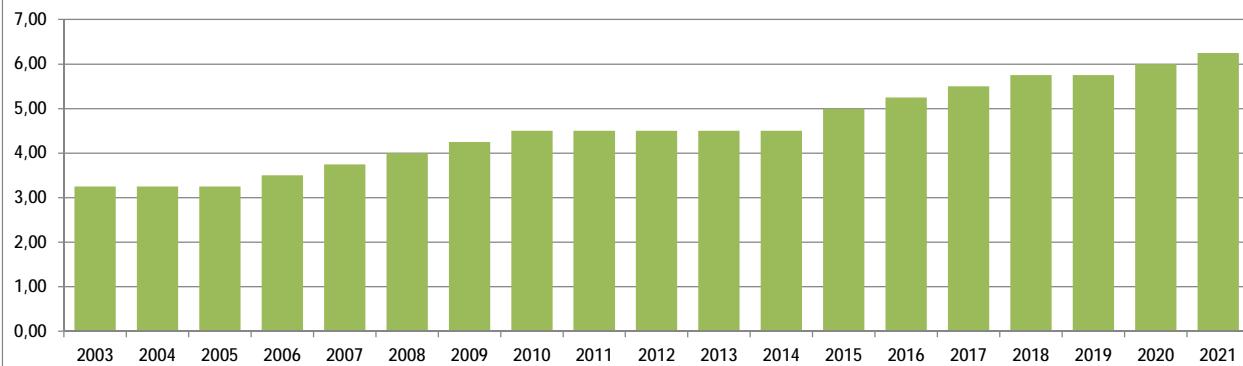
	Budget overslag 2021	Budget overslag 2020	Budget forslag 2019	Budget 2018	Forventet Resultat 2018	År til dato i %	Regnskab 2017	
<u>Note</u>								
INDTÆGTER:								
1	DUS kontingent	949.738	911.748	873.759	985.728	1.005.526	102,0	942.871
2	DUS ekstraordinært kontingent	0	0	0	0	0	-	257.147
	Bidrag til internationalt arbejde (DLI)	-724.500	-697.437	-670.686	-662.803	-658.890	99,4	-641.041
3	Differentieret tillægskontingent vedr. arbejdsskadesager	399.000	388.000	378.000	379.000	379.365	100,1	372.268
	DLF's behandling af arbejdsskadesager	-399.000	-388.000	-378.000	-379.000	-379.365	100,1	-372.268
4	Grundkontingent til dækning af DLF's sekretariatsopgaver vedr. psykisk arbejdsmiljø	977.000	952.000	927.000	892.000	903.430	101,3	877.927
	DLF's sekretariatsudgifter vedr. behandling af psykiske rådgivningssager	-977.000	-952.000	-927.000	-892.000	-903.430	101,3	-877.927
5	A conto betaling for sager om psykisk rådgivning	933.000	909.000	885.000	769.000	863.708	112,3	731.658
	DLF's udgifter til psykologer vedr. psykiske rådgivningssager	-933.000	-909.000	-885.000	-769.000	-863.708	112,3	-731.658
	Indtægter	225.238	214.311	203.073	322.925	346.636	107,3	558.977
UDGIFTER:								
	Kurser, konferencer og høringer	0	0	0	0	1	-	43.210
6	Sekretariat (Lønninger mv.)	171.600	166.800	162.000	157.200	157.200	100,0	154.800
	Ejendomsudgifter	0	0	0	26.400	26.400	100,0	25.200
	Video, ppecer og øvrige udgivelser	0	0	0	0	0	-	148.974
	Hjemmeside	0	0	0	12.500	0	-	79.970
1	Møder og rejser	106.000	30.000	100.000	54.000	49.000	90,7	139.433
2	Revision og juridisk assistance	5.450	5.300	5.150	4.900	5.000	102,0	4.750
	Udgifter	283.050	202.100	267.150	255.000	237.601	93,2	596.338
	Resultat før renter	-57.813	12.211	-64.078	67.925	109.035	160,5	-37.361
3	Nettorenter	2.000	3.000	3.000	3.000	4.307	143,6	8.347
	Årets resultat	-55.813	15.211	-61.078	70.925	113.341	159,8	-29.014
EGENKAPITAL								
OVERFØRT OVERSKUD/TAB								
	Overført fra tidligere år	135.731	120.520	181.598		68.257		97.270
	Årets resultat	-55.813	15.211	-61.078		113.341		-29.014
4	Egenkapital	79.919	135.731	120.520		181.598		68.257

1 DUS kontingent

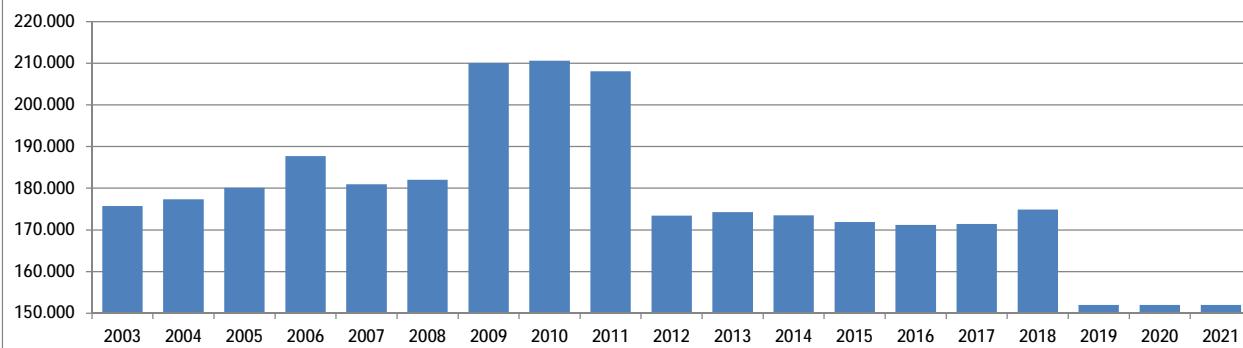
Kontingentet udgør 5,75 kr. pr. medlem i 2018, og er budgetteret uændret til 5,75 kr. pr. medlem i 2019, stigende til 6 kr. pr. medlem i 2020 og 6,25 kr. pr. medlem i 2021. Udviklingen i kontingentet i perioden 2003-2021 er vist i figur 1, og medlemsudviklingen i figur 2.

Den væsentligste årsag til faldet i 2012 var SL's udtræden af DUS, og i 2019 pga. omlægning af betalende medlemmer hos DM.

Figur 1. Kontingentudvikling 2003-2021

Figur 2. Medlemsudvikling 2003-2021

Kontingentet reguleres normalt med KL's forventede lønskøn, som for 2018 udgør 2,60%

Kontingentsatsen afrundes til nærmeste beløb, deleligt med 25 øre.

2 DUS ekstraordinært kontingent

Der opkræves ikke ekstraordinært kontingent i budgetperioden.

3 Differentieret tillægskontingent vedr. arbejdsskadesager

Der er anvendt samme fremskrivningsprocent som ved budgetlægningen i Danmarks Lærerforening, hvilket indebærer et kontingent på 4.800 kr pr. arbejdsskadesag.

Beløbet overføres til DLF til dækning af sekretariatsopgaver vedr. arbejdsskadesager.

4 Grundkontingent til dækning af DLF's sekretariatsopgaver vedr. psykisk arbejdsmiljø

I 2002 besluttede DUS' forretningsudvalg at organisationer, der er tilmeldt ordningen betaler et løn- og pristalsreguleret grundbeløb på 35 kr. årligt pr. medlem (2002 niveau). Dette kontingent opkræves normalt omkring april måned.

Gundkontingentet udgør 53,00 kr pr. medlem i 2019.

Beløbet overføres til DLF til dækning af sekretariatsopgaver vedr. psykisk arbejdsmiljø.

5 A conto betaling for sager om psykisk rådgivning

For organisationer, der er tilmeldt ordningen opkræves en á conto betaling på 1.060,00 kr pr. sag (skønnet beløb) ganget det faktiske antal sager i 2018.

Ved budgetteringen er det faktiske antal sager i 2017 anvendt, da det faktiske antal sager i 2018 først kan opgøres i forbindelse med opkrævningen i foråret 2019.

Beløbet overføres til DLF til dækning af de faktiske udgifter til de psykologsamtaler, som rådgivningen visiterer organisatinernes medlemmer til. Efter regnskabsåret reguleres betaling i forhold til organisationernes faktiske forbrug.

0 Sekretariat (Lønninger mv.)

Udgifterne omfatter lønninger, samt fra 2018 hjemmesiden der hostes af DLF.

Fra 2019 dækker udgiften endvidere lokaleudgifter.

	2019	2020	2021
DUS-FU møder	10.000	12.000	10.500
Oplægsholdere	25.000	15.500	26.500
DUS internat	63.000		66.500
Temamøde LO/DA	2.000	2.500	2.500
Møder og rejser i alt	100.000	30.000	106.000

2 Revision og juridisk assistance

Revision for 2019 er anslætt til 5.150 kr.

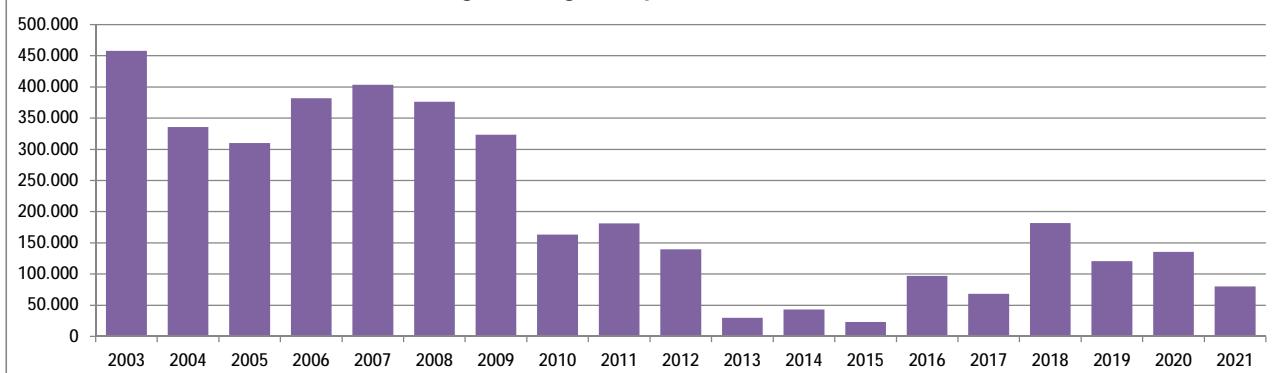
3 Nettorenter

Der kalkuleres med en renteindtægt på 2,10 % af formuen.

4 Egenkapital

Udviklingen i egenkapitalen er vist i figur 3.

Figur 3. Egenkapital 2003-2021

VEDTÆGTER FOR ”UNDERVISERORGANISATIONERNES SAMRÅD”

§1

”Underviserorganisationernes Samråd” er et samarbejdsforum, der har til formål at sikre de tilsluttede underviserorganisationer størst mulig indflydelse på de faglige og pædagogiske forhold, som samrådet beslutter sig til at samarbejde om.

§2

Dette formål søges bl.a. opfyldt ved, at organisationerne samarbejder, koordinerer og informerer tættest muligt om fælles interesseområder.

Samrådets virksomhed er uafhængig af eksisterende forhandlingskonstellationer og anfægter på ingen måde den enkelte organisations forhandlings- og aftaleretlige forhold.

§3

Enhver organisation, der er tilsluttet en hoved- eller centralorganisation og som organiserer undervisere indenfor børne-, ungdoms- og voksenundervisningsområdet, kan søge optagelse i samrådet. Henvendelse herom rettes til forretningsudvalget, som godkender optagelsen.

§4

En organisation, der har tilsluttet sig samrådet, kan udtræde af dette med 6 måneders varsel. En udmeldt organisation har ikke krav på nogen del af erlagt kontingent eller på samrådets øvrige midler.

§5

Samtlige tilsluttede udpeger op til 2 repræsentanter fra organisationen til samrådets forrætningsudvalg.. Såfremt en organisation vælger at lade sig repræsentere af 2 repræsentanter, skal de dække forskellige undervisningsformer inden for organisationen. Dog kan organisationen ikke lade sig repræsentere via lederrepræsentanter.

Forretningsudvalget er samrådets øverste myndighed og forestår den overordnede ledelse af samrådet.

Forretningsudvalget bestemmer selv sin konstitution og forretningsorden.

Forretningsudvalget har ansvaret for samrådets sekretariatsfunktion og har desuden følgende opgaver:

- At nedsætte underudvalg
- At fastlægge de nærmere retningslinjer for samarbejdet

- At fastlægge de økonomiske vilkår (budget) for samarbejdet

Forretningsudvalget foretager de økonomiske dispositioner og fastsætter regler for regnskabsførelsen, revisionen, fremgangsmåden ved ind- og udbetalinger samt for anbringelse af eventuelle beholdninger.

§6

De tilsluttede organisationer betaler et årligt kontingent til samrådet.

Kontingentet fastsættes af forretningsudvalget.

Den enkelte organisations samlede kontingent beregnes på grundlag af antal aktive medlemmer pr. seneste 1. januar.

Den enkelte organisation hæfter overfor samrådets forpligtelser alene med sit indbetalte og forfaldne kontingent.

§7

Sekretariatsfunktionen varetages af én af de tilsluttede organisationer.

Forretningsudvalget fastsætter de økonomiske vilkår for varetagelse af sekretariatsfunktionen.

§8

De tilsluttede organisationer er selv ansvarlige for at forestå information om samrådets virksomhed til egen organisation.

§9

Opløsning af samrådet og ændring af dets vedtægter kan vedtages af 2/3 af forretningsudvalgets medlemmer.

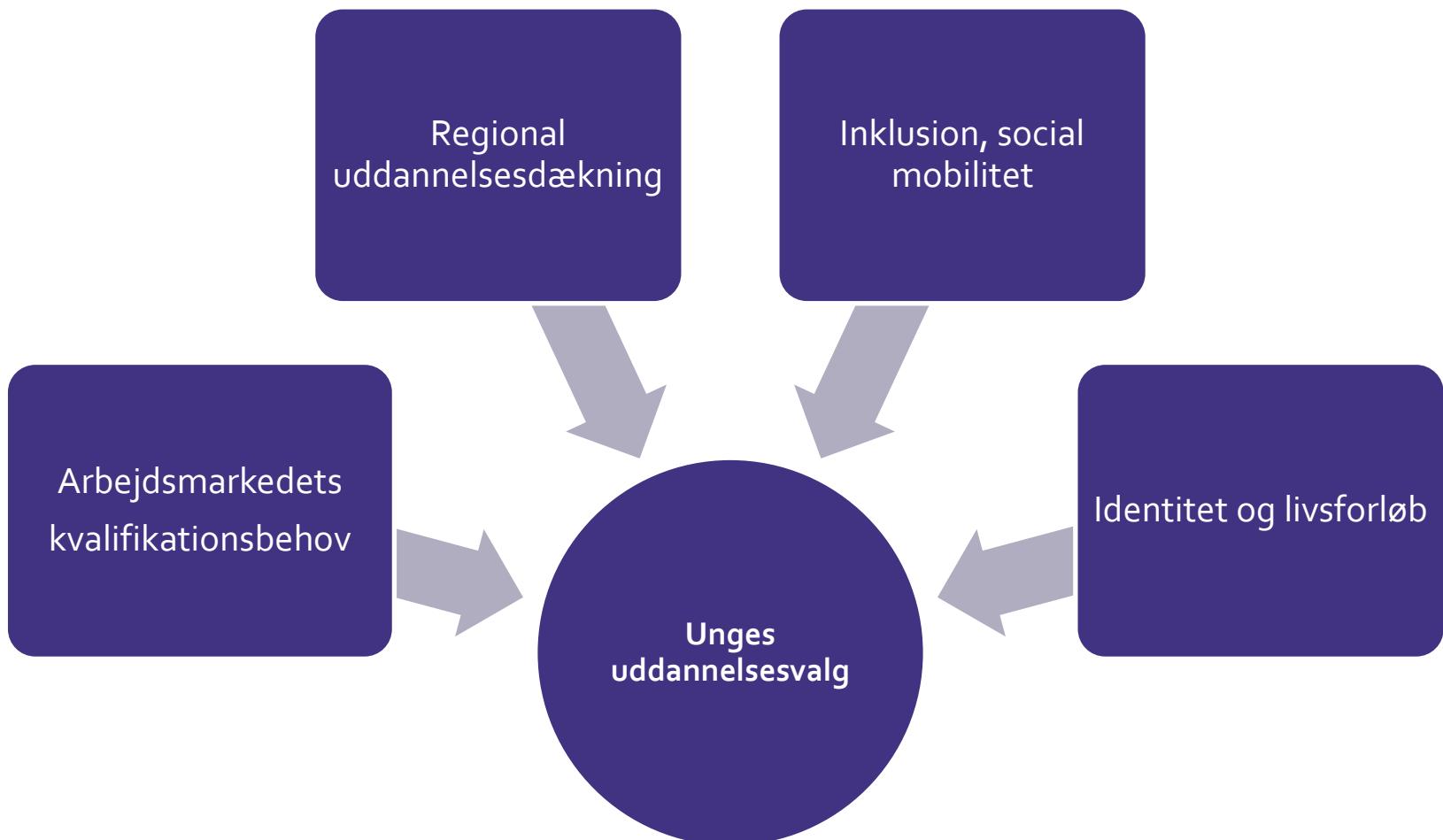
PUNKT 4

Hvordan sikrer vi et mere balanceret uddannelsesvalg?

Camilla Hutters, områdechef for ungdomsuddannelse, Oplæg for DUS forretningsudvalg 26.10.18

Et balanceret uddannelsesvalg?

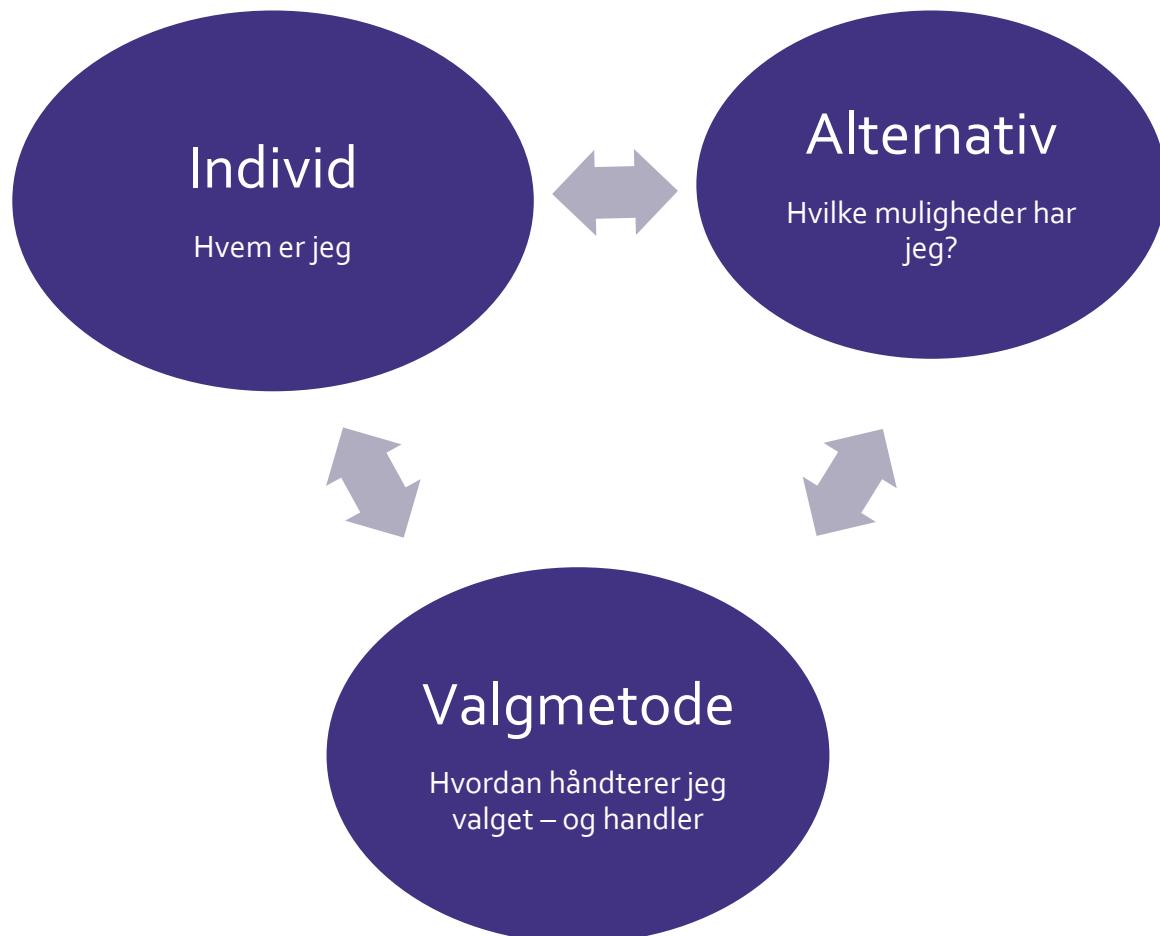

Dagsorden

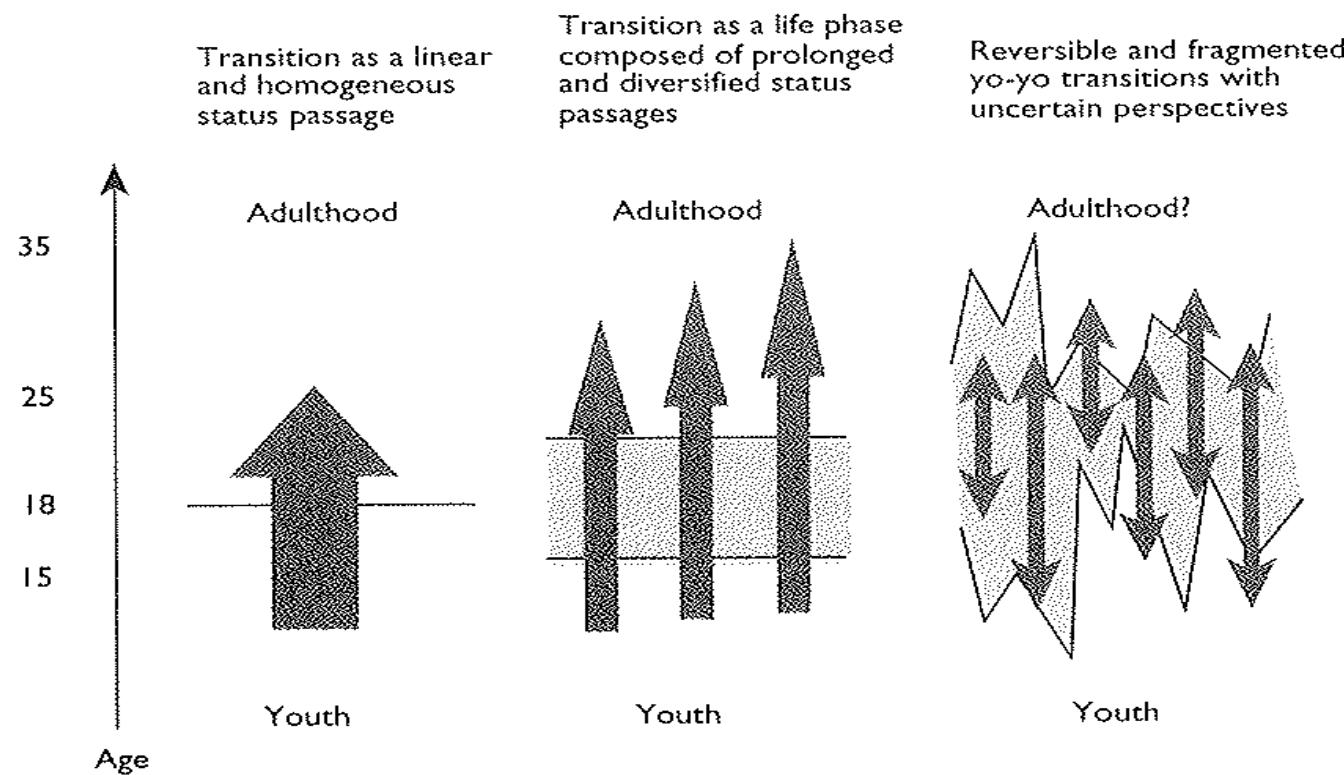
- Hvad er på spil, når de unge vælger uddannelse?
- De unges oplevelser af valget – i udskolingen og i 10 klasse
- Opmærksomhedspunkter i forhold til at fremme mere balancerede uddannelsesvalg

Hvad er der på spil, når de unge vælger uddannelse?

Valgprocessen

Ungdomsperioden er udvidet

Høj forandringshastighed

- Arbejdsmarked med høj forandringshast – så holder prognoserne?
- Større usikkerhed og uforudsigelighed
- Vigtigt at kunne være fleksibel og løbende at kunne justere og omdefinere sit valg.

Identitetsopgaven er mere krævende

- Ungdommen som periode for en række centrale valg
- Udforskning af "hvem er jeg" eller "hvem vil jeg gerne være"
- - men også hvad har jeg mulighed for at blive?
- Valgene er individuelle – men den unge skal hele tiden relaterer sine valg til andre
- Uddannelsesvalget som en proces – konstruerer en valg fortælling og et livsforløb

Uddannelsesvalget er en kompleks opgave

Planlagte valg	Komplekse forløb
Valg som engangsforteelse	Valg som en proces
Uddannelsesvalg som lineære og planlagte forløb	Valg som midlertidige og fleksible – yo yo forløb
Uddannelse som livsfase	Uddannelse som livslang proces
Forudsigtigt arbejdsmarked	Dynamisk og foranderligt arbejdsmarked

Uddannelsesvalget som balancegang

LYST

Hvem vil jeg gerne være?
Hvad er mine interesser?

NØDVENDIGHED

Hvad kan jeg blive? Hvad er
mine muligheder?

De unges oplevelse af valg af ungdomsuddannelse

Det svære uddannelsesvalg

Allerede at træffe sine fremtidige beslutninger efter 9. klasse, det synes jeg er rimelig hurtigt. (...) Det, der er hårdt i Danmark, det er, at når du har muligheder, når du er ung, så træffer du for det meste de forkerte beslutninger.

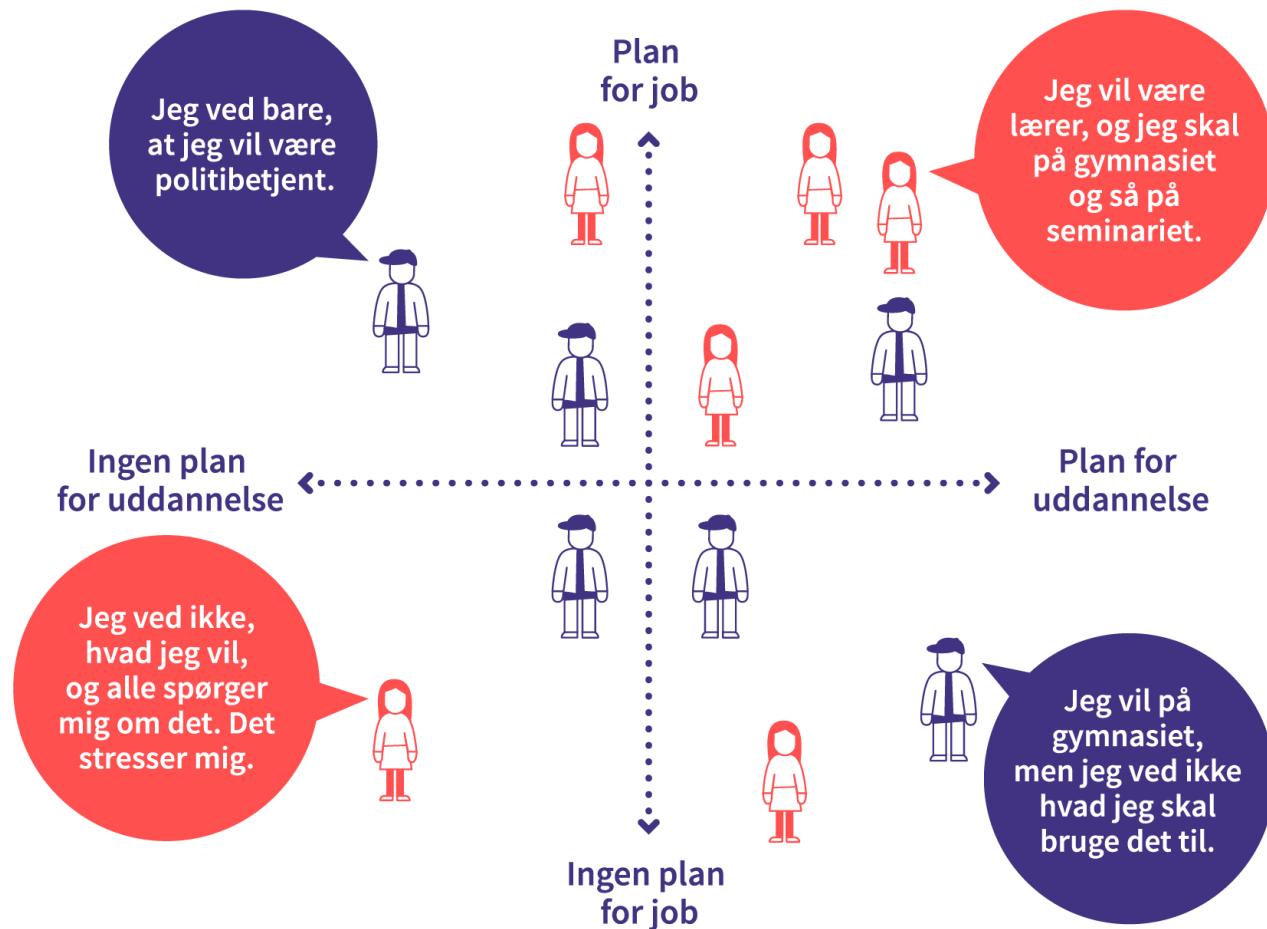
(Elevinterview)

Hvad gør uddannelsesvalget svært?

- Et vigtigt valg, som de unge tager seriøst og gerne vil gøre rigtigt
- Et valg forbundet med stor tvivl og usikkerhed – og som kan opleves som definitivt og skelsættende
- Et valg som skal forbinde flere – til dels modsatrettede - rationaler.
- Et ønske om at holde mulighederne åbne

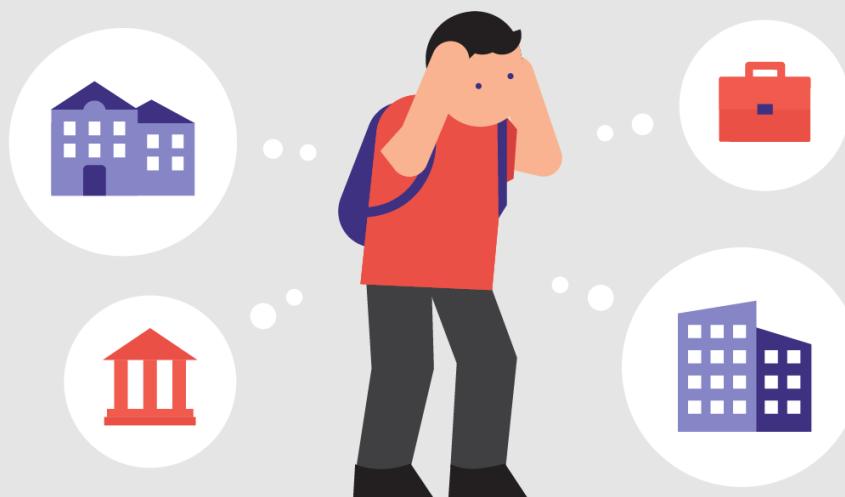
Vigtigt at have en plan

Uddannelsesvalget er et pres

ELEVER FRA 8.KLASSE OM UNGDOMSUDDANNELSE

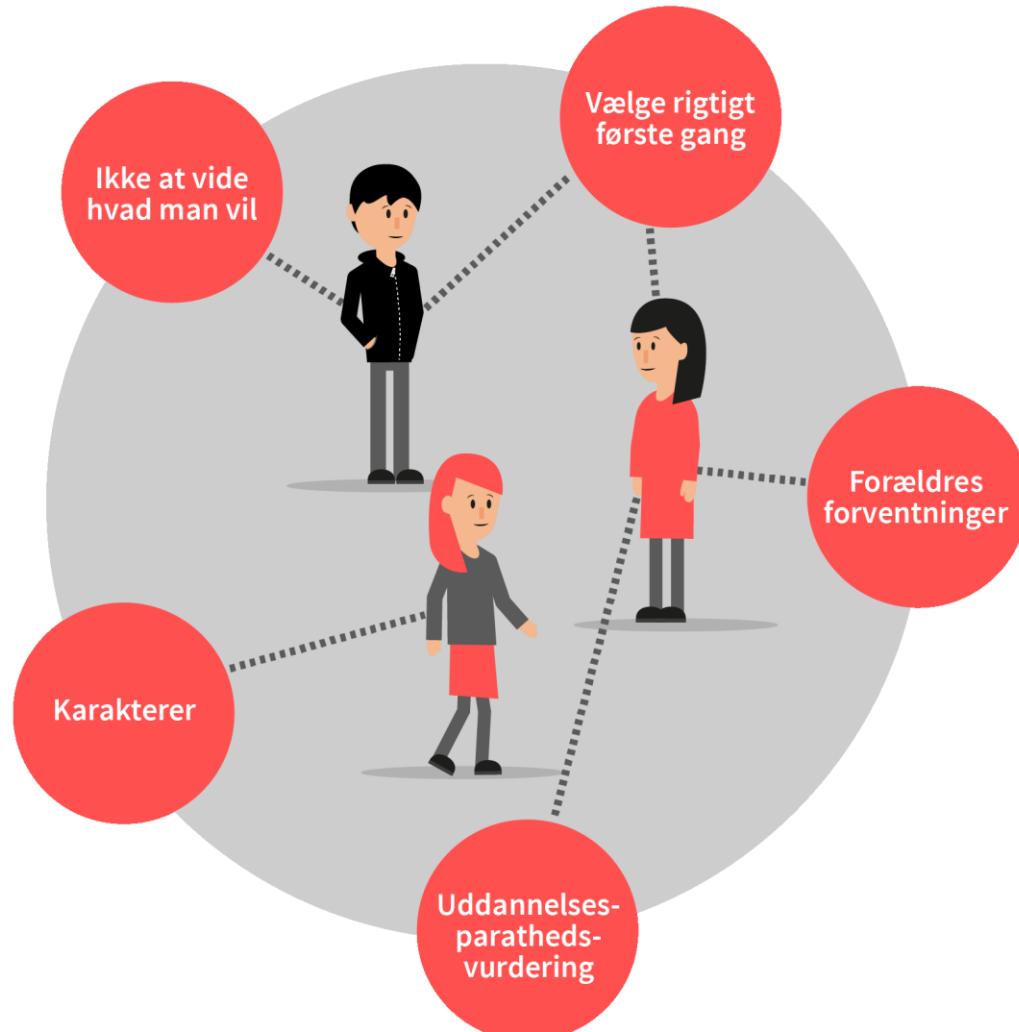
**Næsten halvdelen af de unge oplever, at det er stort
pres at skulle vælge, hvad de skal efter skolen**

Kilde: Uddannelsesvalg i 8.klasse & Uddannelsesparathed i 8. klasse, Danmarks Evalueringstinstitut, 2017

Særligt fem faktorer skaber pres

At skulle vælge rigtigt første gang

“

Det er et pres at skulle vælge rigtigt første gang, fordi hvis man gerne vil være hurtigt færdig. Det giver selv tillid at vælge rigtigt og køre hele vejen, frem for at skulle tage et år det ene sted og et år det andet sted, så føler man ikke, at man får færdiggjort noget.

Karakterer som afgørende faktor

“

Det er ret høje karakterer, man skal have for at komme ind på lægestudiet. Så man skal virkelig tage sig sammen i gymnasiet. Når jeg starter i gymnasiet tager jeg mig sammen, og laver alt det så godt jeg kan. Snittene er meget høje. Det mindste er 10,7, og jeg skal virkelig tage mig sammen for at komme derop.

Interviewer: Er du nervøs over det?

Ja, lidt. For lige nu ligger jeg på 8,5. Det er lavt, og det er ikke højt nok endnu. Og det er kun folkeskolen. Og der ved jeg ikke... hvis jeg virkelig tager mig sammen, så håber jeg, at jeg kan nå op på 10.

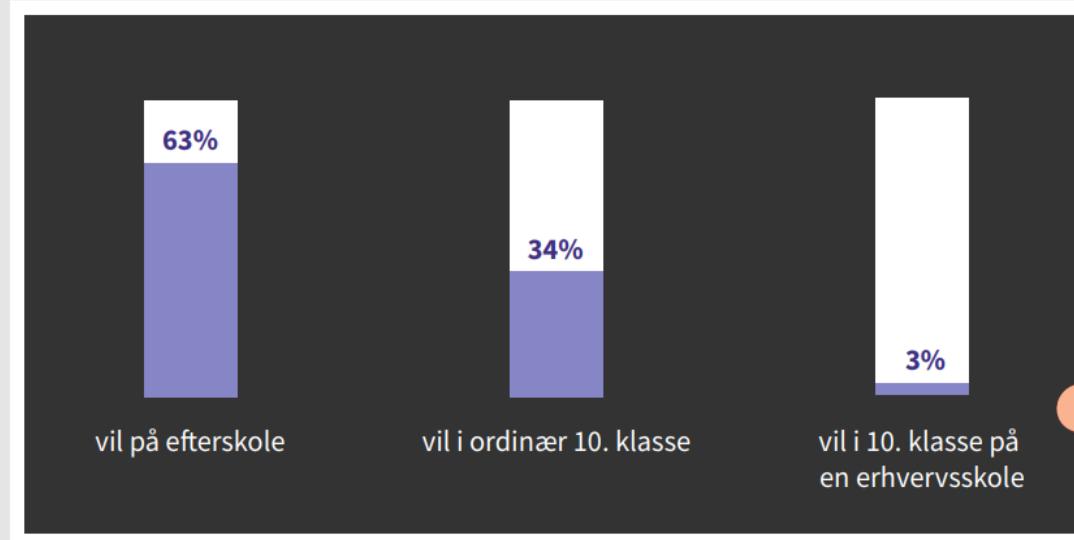
Fleksibilitet som en viktig faktor

Særligt om 10 klasse

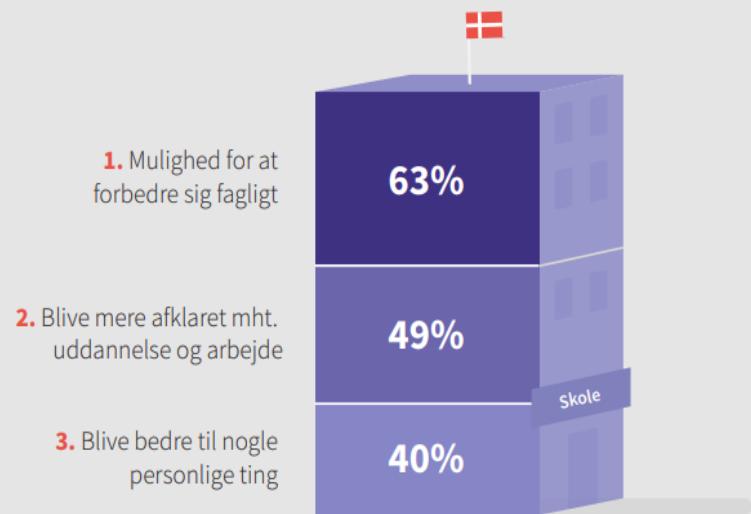
46, 2 % vil vælge 10 klasse

Størstedelen af de unge tager 10. klasse på efterskole

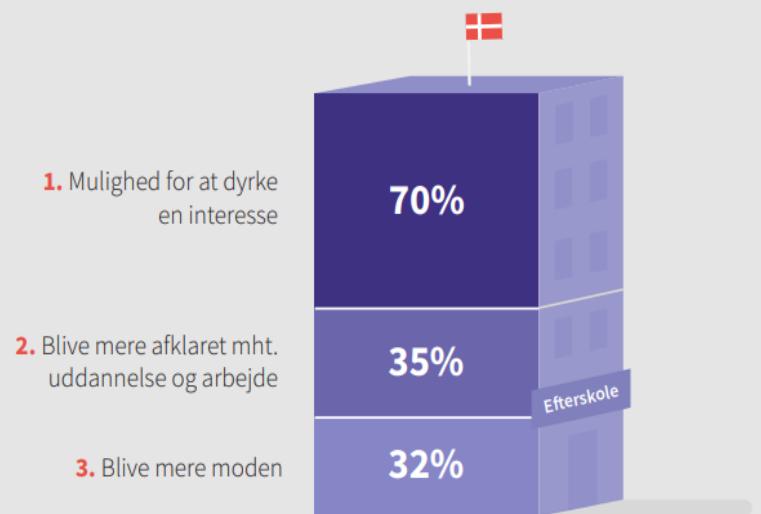

Hvorfor 10 klasse?

Top 3: grunde til at vælge en ordinær 10. klasse

Top 3: grunde til at vælge 10. klasse på efterskole

En mulighed for en pause

“

Jeg har overvejet gymnasiet ud over efterskole. Det endte med efterskole, fordi jeg tror, jeg ville fortryde, hvis jeg ikke gjorde det. Jeg vil på efterskole for at få en pause og komme lidt væk. Men også for at udvikle mig som menneske. Man har gået her [i folkeskolen] i 10 år, og de sidste to år har været lidt stressende pga. eksaminer. Så jeg har godt af at komme lidt væk, inden jeg skal på gymnasiet.

En mulighed for at blive klar til næste skridt

“

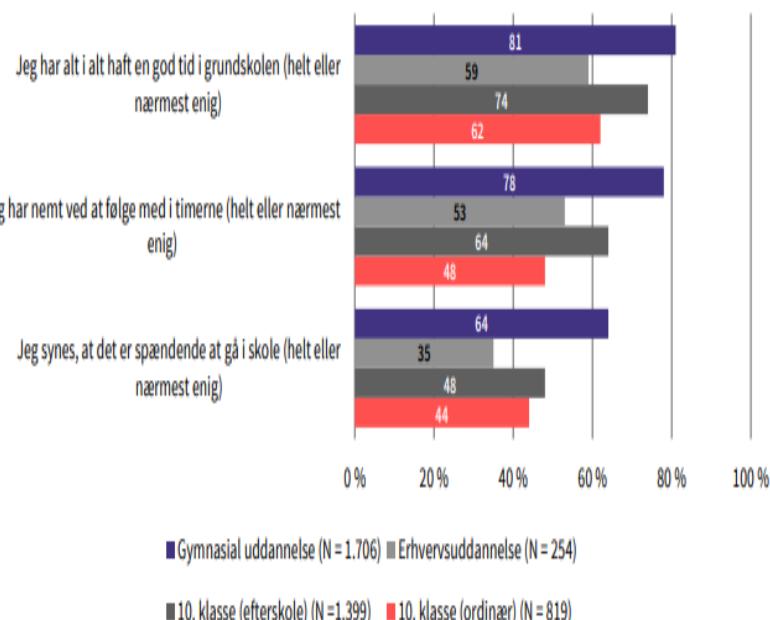
Jeg ved ikke, hvad jeg skal bagefter, det er også derfor, jeg tager efterskolen, for at få et år til at tænke over det, fordi jeg ved ikke helt, hvad jeg vil, endnu.

Jeg kunne godt tage gymnasium efter 9. klasse, men det var spørgsmålet, om det var det værd, fordi jeg ville være stresset, fordi det ville være godt med et år mere, så jeg kunne bygge op på de svage led og læse på niveau med de andre på gym. [...] Så vil jeg hellere tage 10. end tage et sted hen, hvor jeg vil stresse mig selv. Hvor jeg kan falde længere ned i karakter.

Flere udfordringer i grundskolen

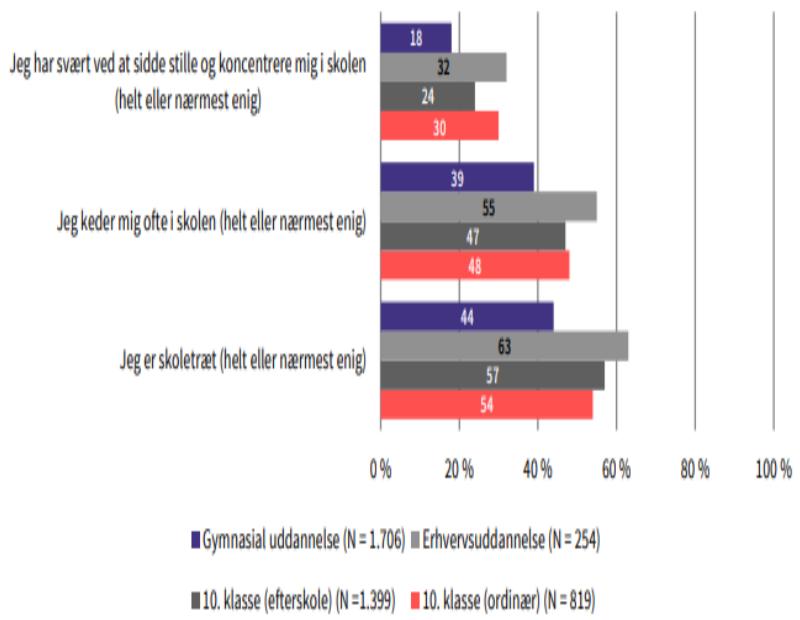
FIGUR 4.1

Positive udsagn vedrørende grundskolen

FIGUR 4.2

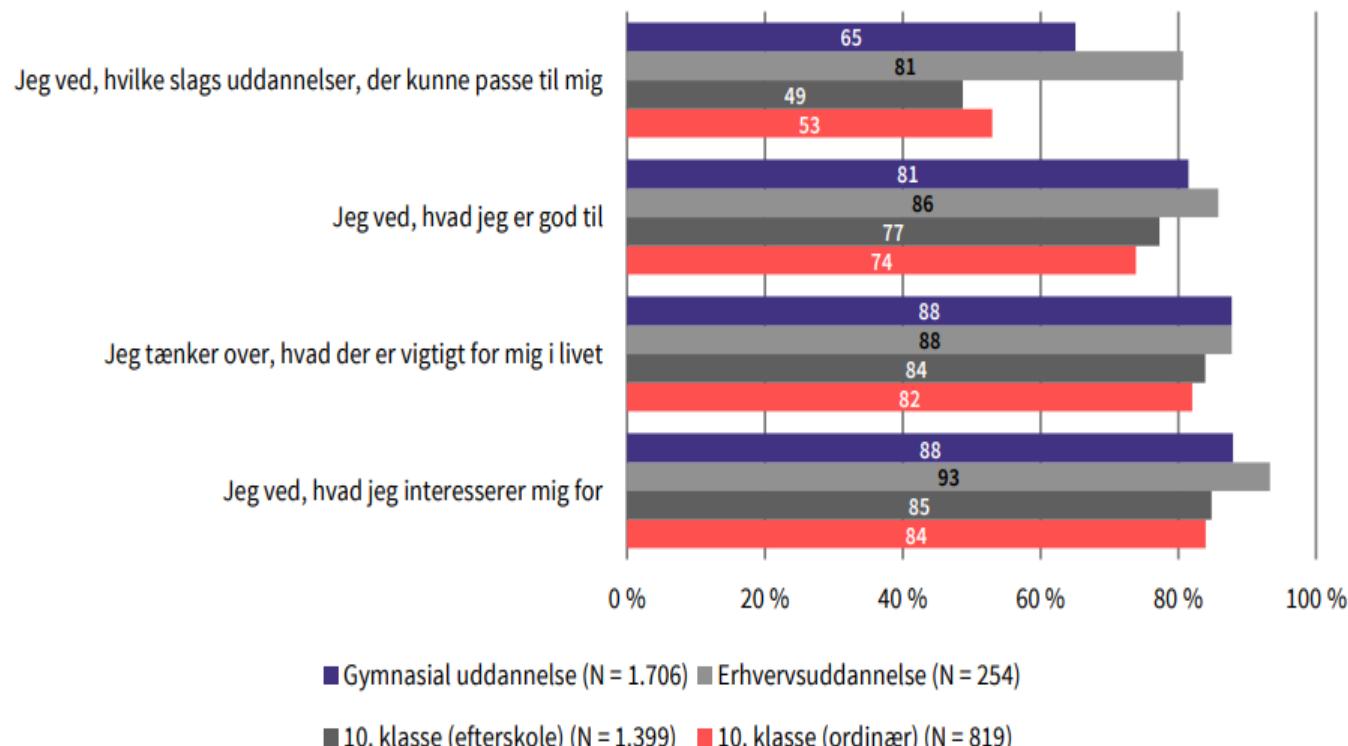
Negative udsagn vedrørende grundskolen

Dårligere karrierekompetencer

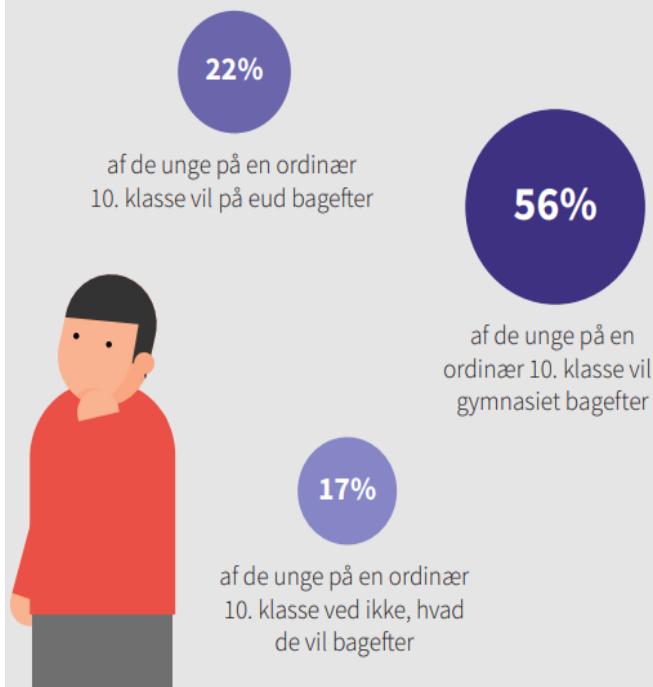
FIGUR 4.4

Karrierekompetencer – selvindsigt

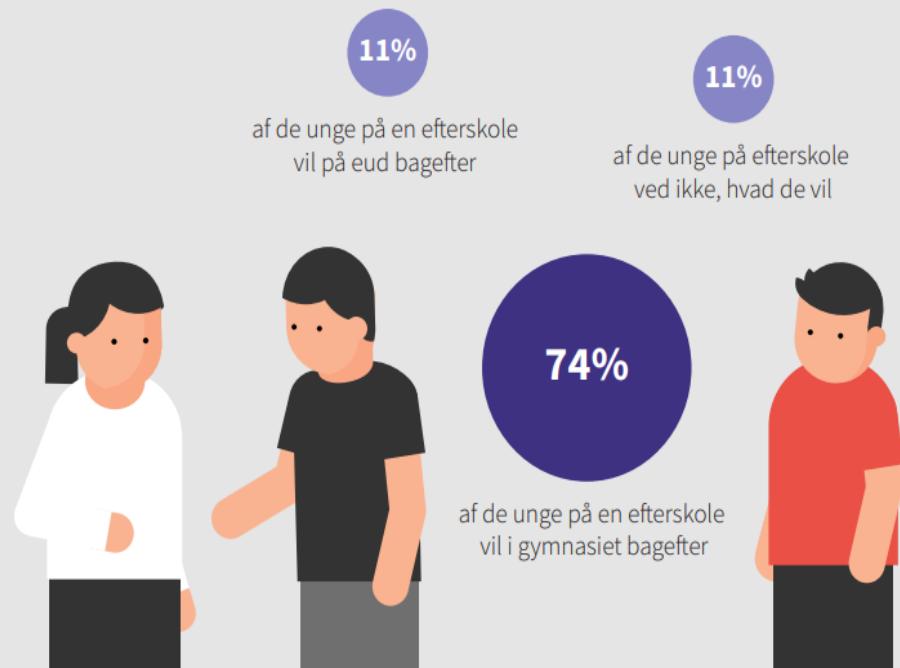

De unges uddannelsesplaner efter 10. klasse

Knap hver 5. unge i ordinær 10. klasse
er uafklaret med valg af uddannelse

3 ud af 4 unge på efterskole
vil i gymnasiet bagefter

Hvordan skaber vi mere balancede uddannelsesvalg?

Balancerede valg for de unge

- Tid og rum til at modnes
- Aktiviteter, der gør det muligt at blive klog på sig selv og på ens fremtidsmuligheder
- Fleksibilitet og mulighed for at tage gradvise valg
- Adgang til uddannelse og praktik + mulighed for at forbedre karakterer
- Mulighed for at indgå i motiverende og inkluderende læringsmiljøer

Vigtige opmærksomhedspunkter

- Samlet evaluering af 10 klasse – der mangler et vidensgrundlag
- Fokus på at skabe sammenhæng og kvalitet i forskellige overgangstilbud. Hvad skal 10 klasse? Hvad skal FGU? Hvad skal KUI?
- Betydning af karakterkrav og adgang til forskellige tilbud – hvad betyder de for de unges valgproces og overgang?
- Et generelt fokus på sammenhæng og fleksibilitet i ungdomsuddannelsessystemet
- Hvordan understøtter de forskellige tilbud bedst, at de unge rykker sig fagligt – men også personligt og socialt?

Rapporter

Udkommet:

- Evaluering af projekt om udvikling og afprøvning af kollektiv vejledning (2016)
- Uddannelsesvalget i 8. klasse (2017)
- Uddannelsesparathed i 8. klasse (2017)
- Uddannelsesvalg og vejledning i 9. klasse (2018)
- Overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse, vidensnotat (2018)
- Fleksibilitet i ungdomsuddannelserne (2018)
- Uddannelsesparat i 9. klasse (2018)

Udkommer nu i efteråret:

- Uddannelsesvalg og herkomst (8. klasse)
- Valget af 10. klasse

10.klasse

Diskussionen om 10.-klasse er blusset op igen, og derfor er det nødvendigt, at også de fagprofessionelles stemme bliver hørt.

Danske underviserorganisationer mener:

- 10.-klasse lever op til sit formål, og der er de variationsmuligheder, der er behov for.
- Det er ikke indholdet i 10.-klasse, der bevirker, at for få unge vælger en erhvervsuddannelse.
- Grundskolen skal ikke alene være erhvervsforberedende. Grundskolen er og skal være almendannende.
- Alle 9.-klasseselever skal også fremover have mulighed for at vælge et 10. skoleår for, at de kan modnes og styrkes fagligt.
- 10.-klasse skal bevares som et alment forberedende tilbud, som retter sig mod alle ungdomsuddannelser.
- Der bør fokuseres på at styrke overgangen mellem 10.-klasse og de respektive ungdomsuddannelser.

Styrk brobygningen til ungdomsuddannelserne

10.-klasse får i dag flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse. 10.-klasse skal styrkes, så det i endnu højere grad end i dag fungerer som et alment forberedende tilbud, der løfter de unge fagligt, personligt og socialt, samt giver dem et godt og velkvalificeret grundlag for at vælge den rigtige ungdomsuddannelse

Der kan med fordel arbejdes med mere brobygning, uddannelsesvejledning for alle elever og lærersamarbejde mellem grundskoler og ungdomsuddannelser, så de unge træffer deres uddannelsesvalg på det bedst mulige grundlag.

Styrk friheden til at lave et stærkt lokalt 10.-klassestilbud

10.-klasse lever op til sit formål inden for de nuværende regler, men det vil styrke 10. klasse at forenkle de meget detaljerede regelsæt for 10. klassestilbuddene.

10.-klasse skal have større frihedsgrader, uanset hvor den læses. 10.-klassestilbuddene skal i højere grad kunne tage udgangspunkt i lokale særpræg og ønsker i den enkelte kommune eller institution. Øgede frihedsgrader skal kunne give bedre muligheder for samarbejde med lokale ungdomsuddannelser, UU-vejledningen og arbejdsmarkedet – samt styrke muligheden for individuel tilrettelæggelse til den enkelte unges behov.

10.-klasse skal blive i grundskolen

Det er afgørende, at 10.-klasse forbliver et tilbud, som er afslutningen på grundskolen og ikke bliver forskole til hverken en erhvervsuddannelse eller en gymnasial ungdomsuddannelse.

10. klasse fungerer som et overgangsår, der skal kvalificere elevernes overgang til alle ungdomsuddannelserne. Derfor skal 10.-klasse fortsat være uafhængig af institutionsinteresser i ungdomsuddannelserne.

10.-klasse skal ikke udelukkende være erhvervsrettet, men forblive alment forberedende og ligge i et ungdomspædagogisk miljø. Det er afgørende, at der fortsat udbydes almene kommunale 10.-klasses tilbud i alle kommuner, så der ikke hersker tvivl om, at det er kommunerne, der har forsyningspligten.

10.-klasse skal være for alle

10.-klasse skal fortsat være en ret for alle 9.-klasseselever, så de har mulighed for at få et ekstra år til at udvikle sig personligt, socialt og fagligt og finde afklaring på valg af ungdomsuddannelse.

10.-klasse er ikke et fjumreår eller et mellemår. Det er et år til fordybelse og afklaring for den enkelte, uanset om han eller hun ønsker at fortsætte sin skolegang på en erhvervsuddannelse, en gymnasial uddannelse eller noget andet.

Det er helt afgørende, at 10.-klasse fortsat kan øge den enkeltes faglige og personlige udvikling, almene dannelse og mulighed for at træffe et fornuftigt uddannelsesvalg. Dermed øges også muligheden for, at de unge gennemfører den valgte ungdomsuddannelse.